ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาการส่งออกนมข้นหวานของไทย

A Study on the Export of Sweetened Condensed Milk of Thailand

ของ

นางสาวอรวรรณ มณีกาญจนสิงห์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2539

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ กุลภัฏฐา ณ ป้อมเพชร์ ..20../มี.ค./39

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลภัฏฐา ณ ป้อมเพชร์)

กรรมการปัญหาพิเศษ ..20../มี.ค./39

(อาจารย์เสาวรีย์ ศิษโพนทอง)

หัวหน้าภาควิชาฯ ..20../มี.ค./39

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริจรรยา เครือวิริยะพันธ์)

ปพ.
0342ก
2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14732

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาการส่งออกนมข้นหวานของไทย

A Study on the Export of Sweetened Condensed Milk of Thailand

T097241

โดย

นางสาวอรวรรณ มณีกาญจนสิงห์

เสนอ

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

พ.ศ. 2538

ฟพ.
ด๓๗๒ก
๒๕๓๙
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 37241
วัน.เดือน.ปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาการส่งออกนมข้นหวานของไทย

โดย : นางสาวอรวรรณ มณีกาญจนสิงห์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)

สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ : กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร์ ๒๐ มีค ๓๙

(กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร์)

ผลิตภัณฑ์นมข้นหวานเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกมากที่สุด สามารถทำรายได้ให้กับประเทศในมูลค่าหลายร้อยล้านบาทต่อปี และวัตถุประสงค์ในการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาชนิดของนมข้นหวาน ปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกของไทย ศึกษาสภาพการตลาดทั่วไปและภาวะการตลาดส่งออก รวมทั้งศักยภาพการนำเข้าของประเทศคู่ค้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ และแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานเอกชน แล้วใช้ตารางรวมทั้งสถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์

จากการศึกษานมข้นหวานที่จำหน่ายภายในประเทศมี 2 ชนิด คือ นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 และนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน ตลาดนมข้นหวานภายในประเทศมีแนวโน้มอิ่มตัว แต่ตลาดต่างประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยประเทศคู่ค้าส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศเมียนมาร์ ประเทศกัมพูชา ประเทศฮ่องกง ประเทศสิงคโปร์ และทวีปออสเตรเลีย คือ ประเทศนิวซีแลนด์ สำหรับปัญหาที่พบมี 2 ด้าน คือ ปัญหาด้านการผลิต ได้แก่ เรื่องของกำลังการผลิต ปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออก ต้นทุนการผลิต และปัญหาด้านการตลาด ได้แก่ ราคาส่งออก การประชาสัมพันธ์ มาตรการภาษี การกระจายตลาดส่งออก ซึ่งสาเหตุที่แท้จริงของปัญหานั้นมาจากการที่ประเทศไทยไม่มีวัตถุดิบสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์นมต่าง ๆ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาการผลิตและการตลาดของวัตถุดิบซึ่งก็ คือ น้ำนมดิบ แล้วก็ตาม แต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ว่าการส่งเสริมนั้นยังไม่ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนเท่าที่ควร และขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริม

จากการศึกษาเรื่องนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแม่พันธุ์โคนมและพัฒนาคุณภาพของน้ำนมดิบ มีการกำหนดราคาและคุณภาพมาตรฐานของน้ำนมดิบที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตนมข้นหวาน พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือแนะนำข้อมูลด้านวิชาการผลิต การรักษาคุณภาพน้ำนมดิบแก่เกษตรกร มีการศึกษาข้อมูลของประเทศคู่ค้า เพื่อทำแผนการส่งเสริมการส่งออก มีการติดตามผลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ก็ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินการศึกษา ตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะจัดทำจากผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษและอาจารย์เสาวรีย์ คชโพนทอง กรรมการปัญหาพิเศษ พร้อมทั้งต้องขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตรที่ได้ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ทำให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำปัญหาพิเศษได้ด้วยดี

นอกจากนี้ ยังต้องขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยห่วงใยมาตลอด รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ทำให้งานทุกอย่างราบรื่น จนเป็นผลงานที่น่าภาคภูมิใจ

อรวรรณ มณีกาญจนสิงห์

กุมภาพันธ์ 2539

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญ

		หน้า
สารบาญตาราง		(4)
สารบาญภาพ		(5)
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
	ขอบเขตของการศึกษา	3
	นิยามศัพท์	3
	การตรวจเอกสาร	3
	วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2	การผลิตและการตลาดนมข้นหวานของประเทศไทย	7
	อุตสาหกรรมนมข้นหวานของไทย	7
	ความเป็นมาของการผลิต	7
	สภาพการผลิตทั่วไป	8
	ชนิดของนมข้นหวาน	10
	กรรมวิธีการผลิตนมข้นหวาน	12
	การตลาดนมข้นหวานภายในประเทศไทย	13
	ตลาดนมข้นหวานภายในประเทศ	13
	วิถีการตลาดนมข้นหวานภายในประเทศ	15
	ลักษณะการจำหน่าย	16
	ต้นทุนการผลิต	16
	การเก็บรักษาและหีบห่อ	17
บทที่ 3	ภาวะการส่งออกนมข้นหวานของประเทศไทย	20
	ตลาดนมข้นหวานของไทยในต่างประเทศ	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญ (ต่อ)

	หน้า
สถิติการส่งออกนมข้นหวานของประเทศไทย	21
ราคาส่งออก	22
วิถีการตลาดต่างประเทศ	23
ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย	23
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	24
ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในลาว	24
ประเทศสิงคโปร์	26
ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในสิงคโปร์	26
ประเทศกัมพูชา	27
ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในกัมพูชา	28
ประเทศฮ่องกง	29
ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในฮ่องกง	30
ประเทศเมียนมาร์	31
ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในเมียนมาร์	31
ประเทศนิวซีแลนด์	33
ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในนิวซีแลนด์	33
การควบคุมการตรวจสอบสินค้าอุตสาหกรรมนมข้นหวานบรรจุกระป๋อง	34
บทบาทของรัฐบาลต่อการส่งออกนมข้นหวาน	35
วิธีการขนส่งนมข้นหวานเพื่อการส่งออก	36
การขนส่งทางอากาศ	37
การขนส่งทางเรือ	37
การขนส่งทางรถยนต์	38
บทที่ 4 ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตและการตลาดนมข้นหวาน	38
ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิต	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญ (ต่อ)

	หน้า
ปัญหาและอุปสรรคด้านการผลิต	39
แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิต	42
ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขด้านการตลาด	45
ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดภายในประเทศ	45
แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดภายในประเทศ	47
ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดต่างประเทศ	47
แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดต่างประเทศ	48
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	51
สรุป	51
ข้อเสนอแนะ	53
เอกสารอ้างอิง	56
ภาคผนวก	59

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผู้ผลิตและกำลังการผลิตนมข้นหวาน ตั้งแต่ปี 2532-2537	9
2	ปริมาณการผลิตและปริมาณการจำหน่ายนมข้นหวานบรรจุกระป๋อง ตั้งแต่ปี 2532-2537	10
3	โครงสร้างต้นทุนการผลิตนมข้นหวานบรรจุกระป๋อง ปี 2535	17
4	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกนมข้นหวานของไทย ตั้งแต่ปี 2532-2537	21
5	ราคาส่งออกและต้นทุนการผลิตทั้งหมดของนมข้นหวานบรรจุกระป๋อง ตั้งแต่ปี 2532-2537	22
6	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของลาว ตั้งแต่ปี 2532-2537	25
7	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของสิงคโปร์ ตั้งแต่ปี 2532-2537	27
8	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของกัมพูชา ตั้งแต่ปี 2532-2537	29
9	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของฮ่องกง ตั้งแต่ปี 2532-2537	30
10	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของเมียนมาร์ ตั้งแต่ปี 2532-2537	32
11	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของนิวซีแลนด์ ตั้งแต่ปี 2532-2537	34
12	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าหางนมผงและไขมันเนย ตั้งแต่ปี 2532-2537	41
13	ราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋องและต้นทุนการผลิตที่เกิดจากวัตถุดิบ ตั้งแต่ปี 2532-2537	46
14	คุณลักษณะที่ต้องการของน้ำนมข้นหวานและน้ำนมข้นหวานคืนรูป	69
15	คุณลักษณะที่ต้องการของน้ำนมข้นหวานขาดมันเนยและน้ำนมข้นหวานคืนรูป ขาดมันเนย	70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรรมวิธีการผลิตนมข้นหวาน	14
2	วิถีการตลาดนมข้นหวาน	15
3	วิถีการตลาดต่างประเทศ	23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ในปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจภายในประเทศของตน เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศที่มีความพยายามในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเช่นกัน โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากประเทศเกษตรกรรมเป็นประเทศอุตสาหกรรม ดังนั้น สินค้าที่สร้างรายได้ให้กับประเทศในการส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าทางการเกษตรและสินค้าที่มีการแปรรูปจากวัตถุดิบทางการเกษตร สินค้าที่ประเทศไทยผลิตได้นั้น ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีการแปรรูปมาจากผลผลิตทางเกษตร สินค้าจำพวกพืชผักผลไม้ เช่น ผักและผลไม้กระป๋องซึ่งผ่านกรรมวิธีการถนอมอาหารต่าง ๆ เช่น การดอง การแช่อิ่ม การตากแห้ง เป็นต้น ส่วนสินค้าจำพวกสัตว์หรือผลผลิตจากสัตว์ เช่น อาหารทะเลกระป๋อง ผลิตภัณฑ์นมและเนย เป็นต้น ในผลิตภัณฑ์แปรรูปเหล่านี้ ผลิตภัณฑ์นมก็เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับประเทศคิดเป็นมูลค่าประมาณหลายพันล้านบาทต่อปี แต่ผลิตภัณฑ์นมที่ส่งออกไปยังต่างประเทศมากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์นมข้นชนิด 2 ชนิด ได้แก่ นมข้นหวานและนมข้นจืดหรือนมระเหยน้ำ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์นมข้นหวานจะมีการส่งออกในปริมาณและมูลค่ามากที่สุด

สำหรับอุตสาหกรรมนมข้นหวานของไทยเริ่มจัดตั้งในปี 2507 โดยนมข้นหวานที่ผลิตขึ้นเป็นนมข้นหวานคืนรูป ปริมาณการผลิตที่ได้ในระยะแรกจะนำมาใช้ในการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งก่อนหน้านั้นต้องนำเข้านมข้นหวานจากต่างประเทศเป็นมูลค่า 2-3 ร้อยล้านบาท ในขณะเดียวกัน อุตสาหกรรมนมข้นหวานของประเทศไทยก็มีการเพิ่มกำลังการผลิต ทำให้มีปริมาณผลผลิตมากพอสำหรับบริโภคภายในประเทศและสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยมีประเทศคู่ค้าในแถบเอเชียมากที่สุด คือ ลาว สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ กัมพูชา ฮ่องกง และทวีปยุโรปบ้างเล็กน้อย แต่ปัจจุบันประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย คือ ลาว สิงคโปร์ กัมพูชา ฮ่องกง ซึ่งในอนาคตประเทศในภูมิภาคนี้สามารถขยายตลาดออกไปได้อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลอดระยะเวลา 30 กว่าปีที่ผ่านมา ปัญหาที่พบสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตนมข้นหวานของไทย คือ ปัญหาทางด้านต้นทุนการผลิตสูงซึ่งเป็นผลมาจากราคาวัตถุดิบที่มีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะวัตถุดิบที่ใช้ คือ หางนมผงและไขมันเนย ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เนื่องจากไทยยังมีกำลังการผลิตน้อยทำให้มีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับการผลิตในอุตสาหกรรมและราคาวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ คือ น้ำตาล น้ำมันพืชจำพวกปาล์มและมะพร้าว ปัญหาทางด้านต้นทุนการผลิตมีผลสืบเนื่องมาจากราคาวัตถุดิบที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ โดยต้นทุนการผลิตจากวัตถุดิบมีสัดส่วนถึงร้อยละ 80 จากต้นทุนการผลิตทั้งหมด และปัญหาทางด้านประชาสัมพันธ์ซึ่งไทยยังไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร อีกทั้งยังไม่มีข้อมูลสำหรับผลิตภัณฑ์ให้กับประเทศคู่ค้า ทำให้โอกาสในการขยายตลาดของสินค้าของไทยน้อยกว่าประเทศคู่แข่งขัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสภาพการตลาดส่งออกนมข้นหวานของไทยจะมีโอกาสขยายตัวออกไป แต่ว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนับว่าเป็นอุปสรรคในการขยายตลาดของไทย ทำให้การส่งออกนมข้นหวานของไทยมีข้อเสียเปรียบประเทศคู่แข่งขัน ดังนั้น จึงสนใจที่จะศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งหาแนวทางการส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงชนิดของนมข้นหวานและปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกนมข้นหวานของประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาสภาพการตลาดทั่วไปและภาวะการตลาดส่งออก รวมทั้งศักยภาพด้านการนำเข้าของประเทศคู่ค้า

3. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการส่งออกและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบชนิดของนมข้นหวานที่มีอยู่ในตลาด และสภาพการตลาดทั่วไปของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นมข้นหวานในประเทศไทย

2. ทำให้ทราบลักษณะตลาดที่มีศักยภาพในการนำเข้านมข้นหวานจากประเทศไทย

3. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการส่งออกนมข้นหวานที่เกิดขึ้นในอนาคต

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงประเภทของนมข้นหวานที่มีในตลาด วิถีการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศรวมทั้งสภาพการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศของประเทศคู่ค้า ได้แก่ ลาว สิงคโปร์ เมียนมาร์ ฮ่องกง กัมพูชาและนิวซีแลนด์ โดยทำการศึกษาในช่วง 6 ปี (พ.ศ.2532-2537)

นิยามศัพท์

นมข้นหวาน(Sweetened Condensed Milk) คือ น้ำนมโคที่ระเหยเอาน้ำออกบางส่วน และทำให้หวานโดยเติมน้ำตาลจำพวกคาร์โบไฮเดรต

นมข้นหวานคืนรูป(Recombined Sweetened Condensed Milk) คือ นมข้นที่ปรุงแต่งโดยการเติมน้ำตาล จากนั้นทำให้ข้นด้วยการระเหยน้ำออก ปัจจุบันผู้ผลิตส่วนใหญ่จะใช้น้ำมันพืชเป็นวัตถุดิบหลักแทนไขมันเนย เนื่องจากไขมันเนยจะต้องนำเข้าจากต่างประเทศและมีราคาแพงซึ่งนมข้นหวานคืนรูปที่ใช้ไขมันเนยเป็นส่วนผสม เรียกว่า นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนย ส่วนนมข้นหวานคืนรูปที่ใช้น้ำมันพืชเป็นส่วนผสมแทนไขมันเนย เรียกว่า นมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน

การตรวจเอกสาร

นิรนาม (2528) วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตนมสดและนมสดคืนรูป คือ น้ำนมดิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และหางนมผง ส่วนวัตถุดิบที่ใช้รองลงมาได้แก่ น้ำตาล สีเรเนอร์ และรสที่ใช้ปรุงแต่ง เช่น กาแฟ ช็อคโกแลต และสตรอบอรี่ เป็นต้น สำหรับวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตนมข้น คือ หางนมผงและน้ำตาล ซึ่งตัวใดจะมีความสำคัญมากกว่ากันนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของนม ถ้าเป็นนมข้นหวานน้ำตาลจะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุด แต่ถ้าเป็นนมระเหยจะใช้หางนมผงเป็นส่วนประกอบแต่ไม่มีการใช้น้ำตาล นอกจากนี้ยังมีการใช้น้ำมันเนย น้ำมันพืช แลคโตส และวิตามินเป็นวัตถุดิบรองด้วย

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2531) ได้ทำการศึกษาวิจัยว่า ความต้องการบริโภคนมข้นหวานภายในประเทศมักขึ้นอยู่กับอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้และจำนวนประชากรเป็นสำคัญ ในปัจจุบันประชาชนได้หันมานิยมดื่มนมพาสเจอไรซ์และสเตอริไลส์กันมากขึ้นและการใช้นมข้นหวานภายในประเทศได้กระจายไปทั่วทุกส่วนของประเทศแล้ว ทำให้อัตราความต้องการใช้นมข้นหวานภายในประเทศในแต่ละปีขยายตัวเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ผู้ผลิตแต่ละรายจึงได้ดำเนินมาตรการส่งเสริมการขายด้วยการจัดรายการชิงรางวัลและแจกของแถมจูงใจผู้ซื้อ เพื่อกระตุ้นให้ความต้องการบริโภคนมข้นหวานขยายตัวเพิ่มขึ้น

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (2532) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมของไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการส่งออกนมข้นหรือนมข้นหวาน โดยมีมูลค่าการส่งออกในปี 2531 มูลค่า 125.122 ล้านบาท โดยส่งออกไปยังประเทศสิงคโปร์มากที่สุดมูลค่า 75.726 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.5 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมาคือประเทศลาวมูลค่า 16.106 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.9 ไต้หวันมูลค่า 12.857 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.3 ฮ่องกงมูลค่า 10.910 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ

นิรนาม (2536) ในส่วนของนมข้นบรรจุกระป๋องนั้นมีอัตราการเติบโตเพียงเล็กน้อย ประมาณร้อยละ 3-5 ต่อปี อันเป็นผลมาจากการที่ประชาชนนิยมบริโภคนมพร้อมดื่มมากกว่าและนมข้นมีสินค้าที่สามารถทดแทนกันได้คือ ครีมเทียม ตลาดนมข้นจึงชะลอตัวลง ไม่มีผู้เข้าไปลงทุนเพิ่ม โดยผู้ผลิตนมข้นบรรจุกระป๋องมีเพียง 3 รายเท่านั้น ได้แก่ บริษัทอุตสาหกรรมนมไทย โฟร์โมสต์ และเนสท์เล่ ขณะเดียวกันตลาดนมระเหยน้ำก็ไม่ค่อยเจริญ

โอกาสนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เติบโต บางปีปริมาณการจำหน่ายกลับลดลงด้วยซ้ำ เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์สำหรับทารกและเด็ก มีเพียงส่วนน้อยที่นำไปใช้เป็นส่วนประกอบของอุตสาหกรรมอื่น เช่น อาหาร ทำให้ไม่สามารถขยายตลาดไปสู่ผู้บริโภคกลุ่มอื่นได้

ศักดิ์ชัย ปัญจนวพร (2536) จากการเจรจาความตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (GATT) ที่ให้ประเทศสมาชิกจะต้องลดการกีดกันที่มิใช่ภาษี จะทำให้ต้นทุนการผลิตนมข้นเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีข้อกำหนดว่าในการนำเข้าหางนมผง ผู้นำเข้าต้องรับซื้อน้ำนมดิบภายในประเทศในอัตราส่วน 20 ต่อ 1 ซึ่งคาดว่าในการเปลี่ยนแปลงมาเป็นมาตรการภาษีแทนในระยะแรก อาจจะกำหนดอัตราภาษีให้สูงเพื่อปกป้องเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และจากการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วม (CAP Reform) ของกลุ่มสหภาพยุโรป (EU) ซึ่งยกเลิกการอุดหนุนการผลิตและการส่งออกผลิตภัณฑ์นมของประเทศในกลุ่มจะส่งผลกระทบต่อราคานำเข้าหางนมผง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตนมข้นให้ปรับตัวสูงขึ้น

วิธีการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิได้รวบรวมมาจากหน่วยงานภาคเอกชนและหน่วยงานราชการ ดังนี้

1. หน่วยงานเอกชน เป็นข้อมูลที่วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวโน้มการส่งออกและสภาพการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะนำมาจากวารสารของธนาคารต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น

2. หน่วยงานราชการ เป็นข้อมูลสถิติการส่งออกนมข้นหวานและการนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ซึ่งทางส่วนราชการได้จัดเก็บเอกสารไว้ เช่น วารสารของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ สถิติการส่งออกและการนำเข้าจากกรมศุลกากร มาตรฐานสินค้าจากกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>วิธีการวิเคราะห์</u>

เป็นการนำข้อมูลตั้งแต่ปี 2532-2537 มาสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพการตลาดทั่วไปและภาวะการตลาดส่งออกนมข้นหวาน รวมทั้งศักยภาพการนำเข้าของประเทศคู่ค้า โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา การใช้สถิติอย่างง่าย การใช้ตารางและแผนภาพประกอบการอธิบาย

2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและใช้ตารางประกอบการอธิบาย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การผลิตและการตลาดนมข้นหวานของประเทศไทย

อุตสาหกรรมนมข้นหวานของไทย

ความเป็นมาของการผลิต

อุตสาหกรรมนมข้นหวานของไทยเริ่มจัดตั้งในปี 2507 ซึ่งในระยะแรกของการจัดตั้งมีจุดมุ่งหมายในการผลิตนมข้นหวานไว้บริโภคภายในประเทศเอง โดยไม่ต้องมีการนำเข้านมข้นหวานจากต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา นิวซีแลนด์ เดนมาร์ก เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน และสวิสเซอร์แลนด์ คิดเป็นเงินปีละ 2-3 ร้อยล้านบาท ต่อมาเมื่อรัฐบาลให้การสนับสนุนในการพัฒนาการผลิตนมข้นหวาน ทำให้ปริมาณการผลิตนมข้นหวานมากเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ และมีเหลือพอที่จะส่งออกไปยังต่างประเทศ

ในช่วงเริ่มต้นนั้น อุตสาหกรรมนมข้นหวานมีบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานภายในประเทศอยู่ 5 บริษัท ต่อมาเหลือเพียง 4 บริษัท คือ บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด โดยมีนมข้นหวานตรามะลิเป็นผลิตภัณฑ์หลัก บริษัท อุตสาหกรรมพรชนคร จำกัด ผลิตนมข้นหวานตราเรือใบเป็นหลัก บริษัท นมอุตสาหกรรมอลาสก้า จำกัด ผลิตนมข้นหวานและนมระเหยน้ำแต่ผลิตนมระเหยน้ำตราเด็กอลาสก้าเป็นผลิตภัณฑ์หลัก บริษัท ยูไนเต็ดมิลค์ จำกัด ผลิตนมข้นหวานตราหมีเป็นผลิตภัณฑ์หลัก ส่วนบริษัทที่ปิดการดำเนินการไป ได้แก่ บริษัท ผลิตภัณฑ์นมไทย จำกัด มีนมข้นหวานตราเด็กอนามัยเป็นผลิตภัณฑ์หลัก สาเหตุที่ปิดการดำเนินการเพราะประสบกับปัญหาการขาดทุนอย่างต่อเนื่อง

ในปัจจุบัน บริษัทที่ผลิตนมข้นหวานในประเทศไทยมี 3 บริษัท คือ บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด ผลิตนมข้นหวานตรามะลิและนมข้นหวานตราออร์คิด บริษัท เนสท์เล่(ประเทศไทย) จำกัด ผลิตนมข้นหวานตราหมีและนมข้นหวานตรามองบลัง บริษัท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์(ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน) ผลิตนมข้นหวานตราเรือใบและนมข้นหวานตราโฟร์โมสต์ ซึ่งทั้ง 3 บริษัทเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ และมีการเพิ่มกำลังการผลิตนมข้นทั้ง 2 ชนิด คือ นมข้นหวานและนมข้นจืด ทำให้ปริมาณนมข้นหวานออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้น

<u>สภาพการผลิตทั่วไป</u>

ประเทศไทยมีบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวานทั้งสิ้น 3 ราย มีโรงงานตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ทำการผลิตนมข้นหวานและนมระเหยน้ำ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีเงินลงทุนไม่ต่ำกว่า 40 ล้านบาท มีระดับการจ้างงานประมาณ 888 คน ที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมาก ส่วนทางด้านกำลังการผลิตในช่วงปี 2533-2534 ยังมีการขยายการผลิตนมข้นหวาน แต่ในช่วงปี 2534-2536 ไม่มีการขยายกำลังการผลิตนมข้นหวาน หากมีการขยายกำลังการผลิตนมข้นจืดแทน(ตารางที่ 1)ซึ่งกำลังการผลิตนมข้นหวานส่วนใหญ่มาจากบริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด รองลงมา คือ บริษัท โฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์(ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน)และบริษัท เนสท์เล่ (ประเทศไทย) จำกัด

สำหรับในช่วงปี 2534-2536 นั้น สาเหตุที่การขยายกำลังการผลิตส่วนใหญ่เป็นนมข้นจืด เพราะในช่วงนั้นอุตสาหกรรมขนมและไอศกรีม เริ่มมีการขยายตัวและแข่งขันกันสูง ทำให้มีความต้องการใช้นมข้นจืดในอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลให้บริษัทผู้ผลิตนมข้นหันมาขยายกำลังการผลิตนมข้นจืด ประกอบกับความต้องการนมข้นหวานมีแนวโน้มที่อิ่มตัว ทำให้ผู้ผลิตไม่ขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นในช่วงปีนี้

แม้ว่าในช่วงระยะเวลา 3-4 ปีนี้ กำลังการผลิตนมข้นหวานยังไม่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่ว่าระยะเวลาก่อนหน้านั้น อุตสาหกรรมการผลิตนมข้นหวานได้มีการขยายกำลังการผลิตที่มากพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ และมีแนวโน้มปริมาณการผลิตและจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี เช่น ปี 2535 ปริมาณการผลิต 6,010,835 หีบ ปริมาณการจำหน่าย 5,992,379 หีบ ปี 2536 ปริมาณการผลิต 6,234,234 หีบ ปริมาณการจำหน่าย 6,183,424 หีบ และปี 2537 ปริมาณการผลิต 6,520,000 หีบ ปริมาณการจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6,450,000 หีบ (ตารางที่ 2) ซึ่งถ้าปริมาณการจำหน่ายในประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปริมาณการส่งออกจะลดลง เพราะในปัจจุบัน ปริมาณการส่งออกมาจากปริมาณนมข้นหวานที่คงเหลือจากการจำหน่ายภายในประเทศ(ปริมาณการผลิตหักด้วยปริมาณการจำหน่าย) ดังนั้น ในอนาคตควรมีการขยายกำลังการผลิตนมข้นหวานให้มีปริมาณมากกว่าในปัจจุบัน

ตารางที่ 1 ผู้ผลิตและกำลังการผลิตนมข้นหวาน ตั้งแต่ปี 2532-2537

(หน่วย : พันหีบ/ปี)

รายชื่อบริษัท	2532	2533	2534	2535	2536	2537
บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด	3,000	3,300	3,300	3,300	3,300	4,500
บริษัท โฟรโมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน)	1,320	1,320	1,320	1,320	1,320	1,320
บริษัท เนสท์เล่(ประเทศไทย) จำกัด	1,293	1,290	1,560	1,560	1,560	1,560
รวม	5,613	5,749	6,180	6,180	6,180	7,380

หมายเหตุ 1/ นมข้นหวาน 1 หีบ บรรจุ 48 กระป๋อง(กระป๋องละ 397 กรัม)

ที่มา : (กระทรวงอุตสาหกรรม , 2537)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ปริมาณการผลิตและปริมาณการจำหน่ายนมข้นหวานบรรจุกระป๋อง ตั้งแต่ปี 2532-2537

(หน่วย : หีบ/ปี)

ปี	ปริมาณการผลิต	ปริมาณการจำหน่าย
2532	5,110,770	4,929,184
2533	5,368,263	5,141,472
2534	5,578,925	5,630,511
2535	6,010,835	5,992,979
2536	6,234,234	6,183,424
2537	6,520,000	6,450,000

หมายเหตุ 1/ นมข้นหวาน 1 หีบ บรรจุ 48 กระป๋อง(กระป๋องละ 397 กรัม)

ที่มา : (กระทรวงอุตสาหกรรม , 2537)

ชนิดของนมข้นหวาน

นมข้นหวานที่ใช้บริโภคในปัจจุบันสามารถแบ่งเป็นชนิดต่าง ๆ ได้ โดยจะแบ่งแยกตามลักษณะวัตถุดิบที่ใช้ และแบ่งตามอัตราส่วนของไขมันที่มีอยู่ ดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะวัตถุดิบที่ใช้ แบ่งออกเป็น

1.1 นมข้นหวานมีมันเนย(Sweetened Condensed Whole Milk) ผลิตโดยใช้น้ำนมดิบนำมาระเหยน้ำออกจนเข้มข้นตามความต้องการ แล้วจึงเติมน้ำตาลและเคี่ยวจนเหนียว นมข้นหวานชนิดนี้จะต้องมีมันเนยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8 การผลิตนมชนิดนี้จะผลิตในประเทศที่มีการเลี้ยงโคนมเพียงพอ

1.2 นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนย(Recombined Sweetened Condensed

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Full Cream Milk) กรรมวิธีการผลิตนมข้นหวานคืนรูปคล้ายคลึงกับนมข้นหวาน แต่จะใช้หางนมผงหรือนมผงขาดมันเนยแทนน้ำนมดิบ นำมาผสมกับน้ำมันเนย น้ำตาล น้ำ ได้นมมีคุณภาพและมีลักษณะเหมือนนมข้นหวานที่ผลิตจากน้ำนมโคโดยตรงทุกประการ ตัวอย่างนมชนิดนี้ ได้แก่ ตราหมี ตราออร์คิด ตราโฟร์โมสต์

1.3 นมข้นหวานขาดมันเนยคืนรูปหรือหางนมข้นหวาน(Recombined Condensed Skimmed Milk) ส่วนประกอบเป็นนมผงขาดมันเนย น้ำตาล น้ำ ไม่เติมน้ำมันเนย นมชนิดนี้ไม่เหมาะสำหรับเลี้ยงทารก ร้านกาแฟทั่วไปนิยมใช้นมชนิดนี้

1.4 นมข้นหวานแปลงไขมัน(Sweetened Condensed Skimmed Milk with Non-Milk Fat) ผลิตจากนมผงขาดมันเนยหรือหางนมผงเหมือนนมข้นหวานคืนรูป แต่ใช้น้ำมันพืชแทนน้ำมันเนย เช่น น้ำมันมะพร้าว น้ำมันปาล์ม นมข้นหวานชนิดนี้ทำจากนมคืนรูป เรียกอีกอย่างว่า Recombined Sweetened Condensed Skimmed Milk with Non-Milk Fat ส่วนวัตถุดิบอื่น ๆ ยังคงเดิม ตัวอย่างนมข้นหวานชนิดนี้ คือ ตรามงคล ตราเรือใบ

2. <u>แบ่งตามอัตราส่วนของไขมันที่มีอยู่</u> แบ่งออกเป็น

2.1 นมข้นหวานที่มีมันเนยร้อยละ 9 ตัวอย่างนมข้นหวานชนิดนี้ คือ ตราออร์คิด ตราหมี

2.2 นมข้นหวานที่มีมันเนยร้อยละ 3 นมชนิดนี้ส่วนมากนิยมใช้น้ำมันพืชแทนน้ำมันเนย

2.3 นมข้นหวานที่มีมันเนยหรือน้ำมันพืชร้อยละ 7 นมชนิดนี้เหมาะสำหรับผู้ต้องการประหยัด เพราะราคาถูก คุณภาพเหมือนนมชนิดดีทั่วไป กล่าวคือ มีหัวน้ำนมและของแข็งที่ไม่ใช่ไขมันเท่า ๆ กัน แต่ว่ามีไขมันน้อยกว่า

การผลิตนมข้นหวานของไทยในปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าในอดีตที่ผ่านมา และมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้มีปริมาณการผลิตนมข้นหวานสูงขึ้น โดยนมข้นหวานที่ผลิตส่วนใหญ่ คือ นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8 และนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>กรรมวิธีการผลิตนมข้นหวาน</u>

ชนิดของนมข้นหวานที่ผลิตขึ้นเป็นนมข้นหวานคืนรูป ดังนั้น จึงไม่ใช้น้ำนมดิบในการผลิต แต่ใช้หางนมผงหรือนมผงขาดมันเนยแทน เพราะปริมาณการผลิตน้ำนมดิบในประเทศไทยสำหรับอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นมยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และการใช้หางนมผงหรือนมผงขาดมันเนยจะช่วยลดต้นทุนการผลิต เพราะราคาหางนมผงหรือนมผงขาดมันเนยที่นำเข้าต่ำกว่าน้ำนมดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ แม้ว่านมข้นหวานจะมีหลายชนิด แต่กรรมวิธีการผลิตนั้นคล้ายคลึงกัน เพราะผู้ผลิตจะใช้ความรู้ทางด้านเทคนิค กรรมวิธีตลอดจนเครื่องจักรจากต่างประเทศที่อุตสาหกรรมนมมีความเจริญ(จิราภรณ์,2528) แต่จะมีความแตกต่างกันบ้างในเรื่องของวัตถุดิบที่ใช้เป็นส่วนประกอบในการผลิตตามชนิดของนมข้นหวาน

อย่างไรก็ตาม ส่วนประกอบที่สำคัญของนมข้นหวานจะมีไขมันร้อยละ 8 น้ำตาลร้อยละ 45 ของแข็งที่ไม่ใช่ไขมันร้อยละ 20 และน้ำร้อยละ 27 ในกระบวนการผลิตนมข้นหวานสิ่งที่สำคัญมาก คือ การใส่น้ำตาลให้ถูกสัดส่วน เพราะการที่นมข้นหวานจะเก็บไว้ได้นานหรือไม่ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำตาลมากพอที่จะทำให้มีความดันออสโมติกสูงเพียงพอในการทำลายจุลินทรีย์(ศักดิ์ชัย,2536:3) โดยมีกรรมวิธีการผลิต ดังนี้

1. <u>ขั้นเตรียมและผสมวัตถุดิบ</u> นำหางนมผงหรือนมผงขาดมันเนยซึ่งใช้ในการผลิตนมข้นหวานมาละลายน้ำให้เป็นน้ำนมในถังผสม(MIXTURE) (หางนมผง 1 กก. จะละลายเป็นน้ำนมได้ประมาณ 8-10 กก.) เติมน้ำมันเนยหรือน้ำมันพืช น้ำตาล วิตามิน และแร่ธาตุต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับชนิดของนมข้นหวานที่แต่ละโรงงานผลิต ถังผสมจะกวนวัตถุดิบต่าง ๆ พร้อมกับให้ความร้อน ในขณะที่กวนวัตถุดิบ

2. <u>ขั้นกรองน้ำนมและย่อยน้ำนมให้เป็นเนื้อเดียว</u> เมื่อกวนวัตถุดิบให้ละลายให้เข้ากันดีแล้ว นำเข้าเครื่องกรอง เพื่อกรองสิ่งสกปรกออกไป หลังจากนั้นจะผ่านเข้าเครื่อง HOMOGENIZER เพื่อทำการย่อยไขมันและวัตถุดิบต่าง ๆ ให้เป็นเนื้อเดียวกัน (HOMOGENIZER PRODUCT)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ขั้นฆ่าเชื้อโรคและระเหยน้ำ น้ำนมที่ผ่านการย่อยไขมันและวัตถุดิบต่าง ๆ จะถูกนำผ่านเครื่อง PASTEURIZER เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่ปะปนมาโดยวิธี PASTEURIZATION แล้วส่งต่อยังเครื่อง EVAPORATOR เพื่อระเหยน้ำออกจนได้นมข้นหวานแต่ละชนิด จากนั้น ทำให้นมข้นหวานเย็นลงด้วยเครื่อง VACUUM COOLER และป้องกันมิให้สีของนมเปลี่ยนแปลงไป โดยการใช้ความกดอากาศต่ำ แล้วจึงนำไปบรรจุกระป๋อง ปิดฉลาก และบรรจุหีบห่อเพื่อส่งไปจำหน่ายต่อไป

การตลาดนมข้นหวานภายในประเทศไทย

ตลาดนมข้นหวานภายในประเทศ

ตลาดนมข้นหวานมีลักษณะเป็นตลาดผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) มีผู้ขาย 3 ราย คือ บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด บริษัท เนสท์เล่(ประเทศไทย) จำกัด บริษัท โฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์(ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน)ทั้ง 3 บริษัทมีการผลิตและจำหน่ายไปทั่วประเทศ โดยตลาดที่มีความต้องการนมข้นหวานส่วนใหญ่จะเป็นประเภทครัวเรือน ทางด้านการกระจายสินค้า นมข้นหวานมีวางจำหน่ายทั่วประเทศเกือบทุกพื้นที่ ส่งผลให้แนวโน้มของตลาดนมข้นหวานอิ่มตัว อย่างไรก็ตาม ตลาดนมข้นหวานขนาดใหญ่กว่าตลาดนมข้นจืดถึง 5 เท่า

ส่วนลักษณะผลิตภัณฑ์นมข้นหวานในตลาดมีลักษณะคล้ายคลึงกันสามารถใช้แทนกันได้ มีเพียงส่วนต่างกันในเรื่องของไขมันเนยที่ใช้ มีนมข้นหวานในตลาด 2 ชนิด คือ นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 และนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน ซึ่งมีคุณค่าทางอาหารน้อยกว่า แต่ว่ายังสามารถใช้แทนกันได้ในการปรุงรส หรือผสมในเครื่องดื่ม เช่น ชา กาแฟ ด้านกรรมวิธีการผลิตนั้นเหมือนกัน ตลอดจนต้นทุนวัตถุดิบส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน ต้นทุนการผลิตจึงไม่ต่างกันมากนัก ทำให้การแข่งขันในตลาดส่วนใหญ่จะใช้การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การชิงโชค และการลด แลก แจก แถม แทนการใช้ราคาในการแข่งขัน และการกำหนดราคานมข้นหวานก็อยู่ในการควบคุมของรัฐและเป็นผลมาจากราคาวัตถุดิบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 กรรมวิธีการผลิตนมข้นหวาน

ที่มา : (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2529)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>วิถีการตลาดนมข้นหวานภายในประเทศ</u>

การซื้อขายนมข้นหวานจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคภายในประเทศได้ผ่านพ่อค้าคนกลาง ตามลำดับดังนี้

1. พ่อค้าขายส่งกรุงเทพฯและต่างจังหวัด จะซื้อนมข้นหวานจากโรงงาน เพื่อไปทำการจำหน่ายให้กับพ่อค้าปลีกที่อยู่ในกรุงเทพฯหรือต่างจังหวัด

2. ตัวแทนจำหน่าย ได้รับมอบหมายจากผู้ผลิตให้เป็นผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์นม เพื่อทำการขายให้กับพ่อค้าขายปลีก มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการขาย การเก็บหนี้ การขนส่ง

3. พ่อค้าขายปลีก มี 2 แบบ คือ

- พ่อค้าขายปลีก ที่ซื้อนมข้นหวานจากพ่อค้าขายส่ง เพื่อนำไปจำหน่ายยังผู้บริโภค
- พ่อค้าขายปลีก ที่ซื้อนมข้นหวานจากตัวแทนจำหน่าย เพื่อนำไปจำหน่ายให้กับผู้บริโภค

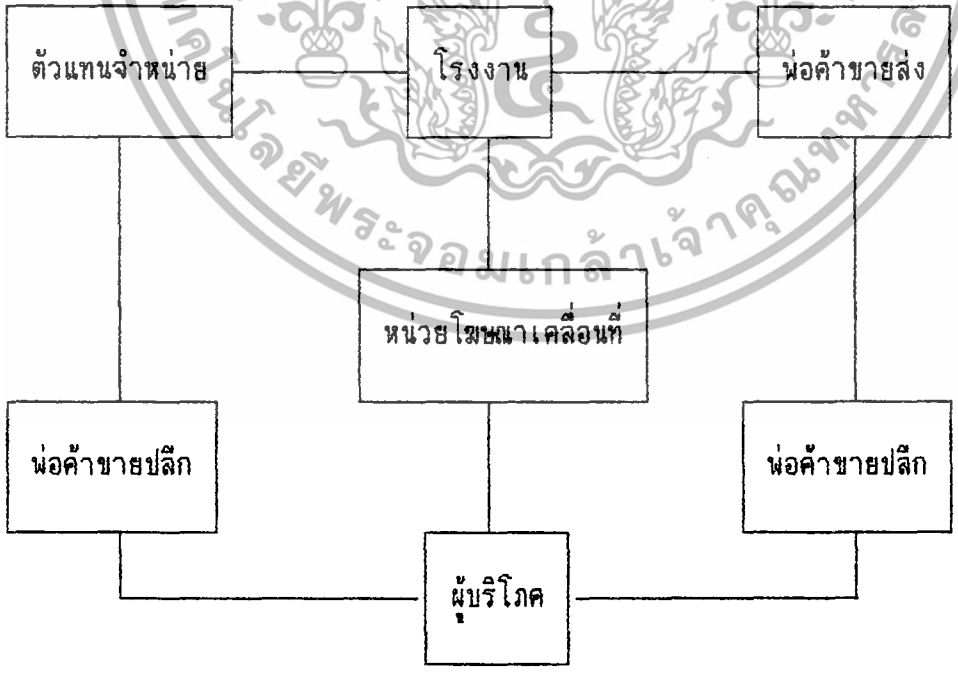

<u>ภาพที่ 2</u> วิถีการตลาดนมข้นหวาน

ที่มา : (แนวโน้มธุรกิจ, 2536 : 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการจำหน่าย

ด้านการจำหน่ายนมข้นหวานสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. โรงงานขายโดยตรงแก่ผู้ค้าส่งรายใหญ่ ผู้ค้าปลีกจะไปซื้อจากผู้ค้าส่งรายใหญ่เพื่อทำการจำหน่ายให้กับผู้บริโภค วิธีการจำหน่ายแบบนี้ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้บ้าง เพราะไม่ต้องขายผ่านตัวแทนจำหน่าย

2. การขายโดยตัวแทนจำหน่าย ทางโรงงานจะแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บริษัทใดบริษัทหนึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยตัวแทนจำหน่ายจะรับผิดชอบการขาย การเก็บหนี้ การขนส่ง ส่วนโรงงานจะรับผิดชอบเฉพาะการผลิต การโฆษณา และการส่งเสริมการขาย เมื่อตัวแทนจำหน่ายรับนมข้นหวานจากโรงงานแล้ว จะทำการขายให้กับผู้ค้าปลีก เพื่อจำหน่ายไปยังผู้บริโภคต่อไป

ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตนมข้นหวานแบ่งเป็นต้นทุนวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าพลังงาน ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ตารางที่ 3) ต้นทุนการผลิตนมข้นหวานส่วนใหญ่เป็นเรื่องของวัตถุดิบ ซึ่งโดยค่าเฉลี่ยแล้วสูงถึงร้อยละ 80 จากต้นทุนการผลิตทั้งหมด

สำหรับวัตถุดิบที่ใช้มีทั้งวัตถุดิบภายในประเทศ เช่น น้ำมันพืช น้ำตาล และวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ ได้แก่ หางนมผง ไขมันเนย ซึ่งต้นทุนจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับราคาของวัตถุดิบและปริมาณของวัตถุดิบที่ใช้ในขณะนั้นว่ามากหรือน้อยเพียงใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ราคาโครงสร้างต้นทุนการผลิตนมข้นหวานบรรจุกระป๋องในปี 2535

	นมข้นหวานเฉลี่ยทุกประเภท	
	บาท/หีบ	ร้อยละ
วัตถุดิบ	414.45	86.32
-ภายในประเทศ	225.47	46.96
-ต่างประเทศ	188.98	39.36
ค่าจ้างแรงงาน	12.21	2.54
ค่าพลังงาน	4.74	0.99
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	7.12	1.48
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	3.14	0.65
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	38.45	8.01
รวม	480.11	100.00

ที่มา : (แนวโน้มธุรกิจ , 2536 : 5)

การเก็บรักษาและหีบห่อ

การเก็บรักษาวัตถุดิบ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนมข้นหวานมีหางนมผง น้ำมันเนย น้ำมันพืช น้ำตาล วิตามิน และน้ำ วิธีการเก็บรักษาวัตถุดิบต่าง ๆ มีดังนี้

1. หางนมผง สั่งซื้อจากต่างประเทศในรูปนมผงขาดมันเนย ซึ่งบรรจุในถุงเรียบร้อย สะดวกต่อการเก็บรักษาและขนส่ง สามารถเก็บไว้ได้นานมาก ถ้าหากบรรจุไว้ในภาชนะที่อากาศเข้าไม่ได้ โดยไม่จำเป็นต้องทำห้องปรับอุณหภูมิพิเศษในการเก็บรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

97241

2. น้ำมันเนย สั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยบรรจุมาในถังใหญ่ ๆ น้ำมันเนยมีลักษณะเป็นสีเหลือง การเก็บรักษาต้องเก็บไว้ในห้องที่มีอุณหภูมิประมาณ 10 องศาเซนติเกรด เพื่อรักษาคุณภาพ เพราะถ้าเก็บไว้ในอากาศร้อนนานกว่า 2 เดือน อาจเสื่อมคุณภาพได้

3. น้ำมันพืช ที่ใช้ในขณะนี้ คือ น้ำมันปาล์ม แต่มีบางแห่งที่ใช้น้ำมันมะพร้าวเป็นส่วนผสมด้วย น้ำมันปาล์มสามารถผลิตได้เองภายในประเทศ มีสีเหลืองอ่อนบรรจุในถัง การเก็บรักษาใช้วิธีเก็บไว้ในคลัง แต่ต้องไม่ให้อากาศร้อนจัด เพื่อมิให้คุณภาพเสียและเหม็นหืน

4. น้ำตาล เป็นวัตถุดิบภายในประเทศ ทางโรงงานสั่งซื้อจากโรงงานน้ำตาลโดยตรง โดยออกใบสั่งซื้อมาเก็บไว้ในคลังล่วงหน้าเป็นปริมาณพอสมควร และสามารถสั่งซื้อได้ตลอดเวลา จึงไม่มีปัญหาในด้านการเก็บรักษา เพราะของคงคลังหมุนเวียนตลอด

5. วิตามิน มีวิตามินเอ วิตามินดี และวิตามินบี 1 ซึ่งเป็นปริมาณเล็กน้อยที่จำเป็นต้องใส่เนื่องจากกรรมวิธีการผลิตนั้นต้องผ่านความร้อนหลายครั้งเพื่อฆ่าเชื้อโรค ทำให้วิตามินที่จำเป็นต่อร่างกายถูกทำลาย การเก็บรักษาทำได้โดยเก็บตามอุณหภูมิปกติ

<u>การเก็บรักษาสินค้าสำเร็จรูป</u> ผลิตภัณฑ์นมข้นหวานเมื่อผลิตเสร็จแล้วก็จะนำไปบรรจุกระป๋อง ซึ่งทางโรงงานทำขึ้นเอง สำหรับนมข้นหวานจะมีการตรวจสอบคุณภาพโดยเข้าห้องวิทยาศาสตร์ตรวจไขมัน ตรวจสี ความหนืด เมื่อนมบรรจุกระป๋องเรียบร้อยจะต้องเก็บไว้ในระยะหนึ่งเพื่อดูความผิดปกติแล้วจึงส่งออกจำหน่าย การเก็บรักษาสำหรับนมข้นหวานสามารถเก็บไว้ในอุณหภูมิปกติได้เป็นเวลานาน แต่ถ้าเก็บนานเกินไป อาจมีสีเหลืองได้แต่ไม่เสีย เว้นแต่จะเปิดกระป๋องทิ้งไว้โดยไม่ระมัดระวัง

<u>การบรรจุหีบห่อ</u> สำหรับกระป๋องบรรจุนมข้นหวานนั้น ทางโรงงานต่าง ๆ ได้ผลิตขึ้นใช้เอง โดยมีเครื่องจักรในการทำกระป๋องเป็นส่วนหนึ่งของโรงงาน แผ่นเหล็กที่ใช้บางแห่งซื้อจากโรงงานภายในประเทศ คือ จากโรงงานแผ่นเหล็กวิลาสซึ่งมีคุณภาพดี แต่บางโรงงานยังสั่งจากต่างประเทศ คือ ญี่ปุ่น เนื่องจากคุณภาพดีกว่า โดยวิธีชุบดีบุกโดยผ่านไฟฟ้าจะชุบได้เรียบและคุณภาพเชื่อถือได้ เมื่อทำเป็นกระป๋องแล้วไม่เกิดปฏิกิริยา แต่การชุบในประเทศไทยแผ่นเหล็กยังมีคุณภาพไม่ดีพอ ต้องเสียเวลาและค่าโสหุ้ยในการตรวจสอบ สำหรับในด้านราคาแล้วใกล้เคียงกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อนำมข้นหวานบรรจุลงในกระป๋องเรียบร้อยแล้ว ก็จะผ่านไปทำการตรวจสอบและปิดฉลากรอบกระป๋อง แล้วผ่านไปบรรจุกระป๋องซึ่งเตรียมไว้ โดยเครื่องจักรจะทำการบรรจุหีบห่อแล้วทากาวเป็นอันเสร็จเรียบร้อย รอการจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ภาวะการส่งออกนมข้นหวานของประเทศไทย

ตลาดนมข้นหวานของไทยในต่างประเทศ

นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มมีการส่งออกนมข้นหวานไปยังต่างประเทศ จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ตลาดส่งออกรายใหญ่ของไทยนั้นส่วนมากอยู่ในทวีปเอเชีย ได้แก่ ลาว กัมพูชา ฮ่องกง สิงคโปร์ เมียนมาร์ ส่วนตลาดรองลงมาอยู่ในทวีปออสเตรเลีย ได้แก่ นิวซีแลนด์ ด้านตลาดจรถึงแม้จะมีการซื้อนานครั้ง แต่ว่าในแต่ละครั้งจะมีการนำเข้าในปริมาณมากพอสมควร เช่น มาเลเซีย(ปี 2532 นำเข้าปริมาณ 76 ตัน) บังคลาเทศ(ปี 2534 นำเข้าปริมาณ 106 ตัน) US. PACIFIC ISLA(ปี 2537 นำเข้าปริมาณ 88 ตัน)

อย่างไรก็ตาม จากตารางที่ 4 ที่แสดงสถิติการส่งออกนมข้นหวาน แม้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าจะลดลง แต่ว่ายังมีโอกาสขยายสู่ทางการตลาดได้ เนื่องจากประเทศที่นำเข้านมข้นหวานบางประเทศ เช่น ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา เป็นต้น ยังไม่มีการผลิตนมข้นหวานเพื่อบริโภคภายในประเทศ และในบางประเทศปริมาณการผลิตยังไม่สามารถตอบสนองการบริโภคภายในประเทศได้เพียงพอ เช่น สิงคโปร์ นิวซีแลนด์ เป็นต้น

สำหรับตลาดต่างประเทศที่มีแนวโน้มว่าสามารถขยายตลาดได้คือ ประเทศในกลุ่มยุโรป แม้ว่าบางประเทศในกลุ่มจะมีการนำเข้านมข้นหวานจากประเทศไทยแล้วก็ตาม เพราะว่าการที่สหภาพยุโรป(EU) ได้มีการปฏิรูปนโยบายการเกษตรร่วม(CAP Reform) โดยยกเลิกการอุดหนุนการผลิตและการส่งออกผลิตภัณฑ์นมของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป(EU) ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์นมมีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ราคาผลิตภัณฑ์จึงเพิ่มตามไปด้วย ถ้าหากประเทศไทยมีการพัฒนาการผลิตวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนมข้นหวาน เช่น หางนมผง ไขมันเนย หรือสามารถผลิตน้ำนมโคดิบให้มีปริมาณเพียงพอ พร้อมทั้งคุณภาพที่เหมาะสมในการผลิตนมข้นหวานก็จะสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยลดต้นทุนการผลิต และถ้ารัฐบาลช่วยในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นมข้นหวานให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายก็จะช่วยขยายลู่ทางการตลาดพร้อมทั้งเปิดตลาดใหม่ได้อีกด้วย

สถิติการส่งออกนมข้นหวานของประเทศไทย

ตารางที่ 4 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกนมข้นหวานของไทย ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	6,011	-	157.86	-
2533	6,285	4.56	163.65	3.67
2534	5,622	-10.55	140.68	-14.04
2535	8,350	48.52	215.77	53.38
2536	11,567	38.53	317.00	46.92
2537	14,446	24.89	395.00	24.61

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

ในปี 2532 การส่งออกนมข้นหวานปริมาณ 6,011 ตัน มูลค่า 157.86 ล้านบาท ปี 2533 ปริมาณ 6,285 ตัน มูลค่า 163.65 ล้านบาท และกลับลดลงในปี 2534 ด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 10.55 หลังจากปี 2535 เป็นต้นมา ปริมาณและมูลค่าการส่งออกนมข้นหวานก็เพิ่มขึ้นด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น แต่การขยายตัวของตลาดยังมีไม่มากนัก เนื่องจากอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นนั้นเริ่มมีแนวโน้มลดลงจากปี 2535-2537 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 48.52, 38.53 และ 24.89 ตามลำดับ ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรประชาสัมพันธ์ เพื่อให้มีการขยายตัวในตลาดนมข้นหวานมากกว่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ราคาส่งออก

ตารางที่ 5 ราคาส่งออกและต้นทุนการผลิตทั้งหมดของผลิตภัณฑ์นมข้นหวานบรรจุกระป๋อง ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ราคา (บาท/ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	ต้นทุนการผลิตทั้งหมด (บาท/หีบ)
2532	25,762	-	396.13
2533	26,038	1.07	427.02
2534	25,023	-3.90	462.21
2535	25,841	3.27	480.11
2536	27,406	6.06	518.12
2537	27,343	-0.23	477.70

ที่มา : (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) , 2537)

ความเคลื่อนไหวของราคาส่งออกนมข้นหวานนั้นขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิตที่ใช้ในการผลิต โดยในความเป็นจริงแล้วค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการผลิตมีผลกระทบต่อความเคลื่อนไหวของราคาส่งออกน้อยมาก ส่วนที่มีผลกระทบต่อราคาส่งออกมากที่สุด คือ ต้นทุนการผลิตในส่วนที่เกิดจากวัตถุดิบ จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าราคานมข้นหวานส่งออกมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับต้นทุนการผลิตทั้งหมด แต่ในปี 2534 นั้นเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากเป็นช่วงที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับมาตรการภาษีที่ประเทศไทยนำออกมาใช้ในระยะแรก เพื่อปกป้องเกษตรกรผู้ผลิตน้ำนมโคดิบที่ได้รับผลกระทบจากพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า(GATT) และภาวะแวดล้อมจากต่างประเทศ จึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่สาเหตุที่ราคานมข้นหวาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังไม่เพิ่มตามต้นทุน เพื่อรักษาตลาดและกำลังปรับตัวให้เข้ากับมาตรการภาษีที่นำมาใช้ในระยะแรก พร้อมทั้งรอมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลจะนำออกมาใช้ในโอกาสต่อไป

วิถีการตลาดต่างประเทศ

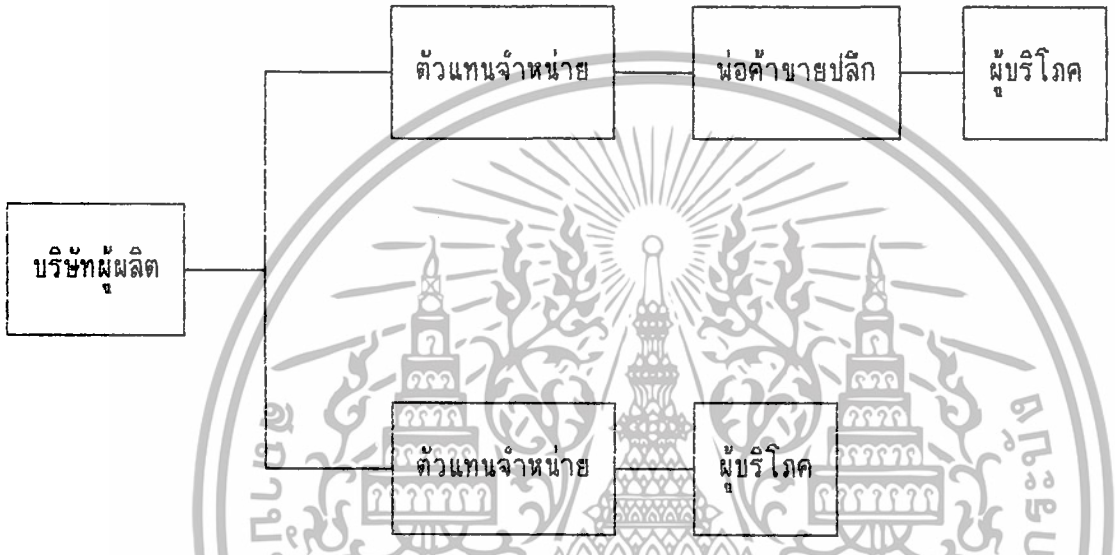

ภาพที่ 3 วิถีการตลาดต่างประเทศ

ที่มา : (กรมการค้าภายใน , 2535)

การซื้อขายนมข้นหวานไทยไปยังต่างประเทศนั้นได้ผ่านตัวแทนจำหน่ายต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับวิถีการตลาดนมข้นหวานภายในประเทศ และตัวแทนจำหน่ายดังกล่าวอาจเป็นตัวแทนจำหน่ายที่บริษัทจัดตั้งขึ้น หรือมิได้จัดตั้งขึ้นมา โดยตัวแทนจำหน่ายจะจำหน่ายนมข้นหวานไปยังผู้บริโภคโดยตรง หรือจำหน่ายไปยังผู้ค้าปลีกเพื่อจัดจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคอีกทอดหนึ่ง

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย

ในการศึกษาถึงประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยนั้น แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นการศึกษาถึงตลาดในทวีปเอเชีย ได้แก่ ลาว สิงคโปร์ ฮ่องกง เมียนมาร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัมพูชา กลุ่มที่สองเป็นการศึกษาตลาดในทวีปออสเตรเลีย ได้แก่ นิวซีแลนด์

ประเทศในทวีปเอเชียประกอบด้วยผู้นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ลาว สิงคโปร์ ฮ่องกง เมียนมาร์ กัมพูชา โดยเฉพาะประเทศในแถบอินโดจีนซึ่งมีแนวโน้มที่จะขยายตลาดได้ดี เนื่องจากมีความต้องการสูงในขณะที่ยังไม่สามารถผลิตได้เองภายในประเทศ(แนวโน้มธุรกิจ,2536) อีกทั้งเป็นประเทศที่อยู่ใกล้เคียงประเทศไทย ซึ่งเป็นข้อดีในการที่สามารถขนส่งได้อย่างสะดวกและยังลดภาระค่าขนส่งได้อีกด้วย นอกจากประเทศในแถบอินโดจีนแล้ว ประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียก็สามารถทำการขนส่งได้สะดวกมากกว่าประเทศในทวีปอื่น ๆ โดยจะกล่าวรายละเอียดตามลำดับดังนี้

<u>สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</u>

ในปี 2529 ลาวได้ดำเนินการปฏิรูปนโยบายทางเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์มาใช้กลไกทางเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Mechanism) โดยนำระบบทุนนิยมประยุกต์ใช้กับเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ทำให้มีเสรีภาพทางการค้าและการลงทุน โดยปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษี และปรับระเบียบเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศ รวมทั้งการออกกฎหมายลงทุน ส่งผลให้ลาวเป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูงที่สุดในกลุ่มอินโดจีน คือ ร้อยละ 9.1 ในปี 2533 และมีอัตราการขยายตัวต่อเนื่องในอัตราร้อยละ 7 มีรายได้ต่อบุคคลประมาณ 230 เหรียญสหรัฐ โดยเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของลาวยังต้องพึ่งพาภาคเกษตรกรรมร้อยละ 80 ของประเทศ รัฐบาลลาวได้มีการออกกฎหมายคุ้มครองนักลงทุนต่างชาติในแบบแผนเฉพาะแต่ละสาขา เช่น มีการตั้งเขตการค้า นิคมอุตสาหกรรม และเขตปลอดภาษี(Free Port)

<u>ภาวะการส่งออกน้ำตาลไทยในลาว</u>

ลาวนำเข้าน้ำตาลจากไทย ตั้งแต่ช่วงแรกที่ประเทศไทยมีการผลิตเพื่อการส่งออกและมีการนำเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2532-2537 ลาวมีปริมาณการนำเข้าน้ำตาลอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 16.82 มูลค่าการนำเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นมข้นหวานอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 16.92 โดยปริมาณการนำเข้าและมูลค่าส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จะมีลดลงแค่เพียงปี 2534 เท่านั้น คือ ปริมาณ 1,854 ตัน มูลค่า 46.39 ล้านบาท ลดลงจากปี 2533 ปริมาณ 133 ตัน มูลค่า 5.35 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 6.69 และ 10.34 ตามลำดับ และในช่วงปี 2536-2537 อัตราการขยายตัวของลาวในการนำเข้านมข้นหวานเพิ่มขึ้นเล็กน้อย แม้ว่าลาวมีการนำเข้าในปริมาณมาก เนื่องจากระเบียบการนำสินค้าเข้าของลาวที่มีการกำหนดสินค้ารัฐและคุ้มครองตามแขนงการวิชาเฉพาะซึ่งผลิตภัณฑ์นมทุกประเภทรวมทั้งนมข้นหวานก็จัดอยู่ในสินค้าที่ได้รับการคุ้มครองจากรัฐด้วย

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของลาว ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	1,551	-	39.96	-
2533	1,987	28.11	51.74	29.48
2534	1,854	-6.69	46.39	-10.34
2535	3,020	62.89	78.04	68.23
2536	3,152	4.37	86.38	10.69
2537	3,323	5.43	90.86	5.19

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

จากข้อมูลของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ในปี 2535 ลาวเป็นผู้นำเข้านมข้นหวานเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 38 จากปริมาณทั้งหมดและมีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากลาวยังไม่มีการผลิตนมข้นหวานเพื่อบริโภคภายในประเทศ ประกอบกับลาวมีอาณาเขตติดต่อกับไทย ทำให้ลดภาระค่าขนส่ง ขณะเดียวกันเศรษฐกิจของลาวมีอัตราการเจริญเติบโตสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จากสภาพเช่นนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่าย มีการบริโภคภายในครัวเรือนเพิ่มขึ้น ดังนั้น โอกาสในการขยายตลาดจึงมีความเป็นไปได้สูง

ประเทศสิงคโปร์

สิงคโปร์มีทรัพยากรธรรมชาติน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นแร่ธาตุหรือเนื้อที่เพาะปลูก ซึ่งสิงคโปร์มีเนื้อที่เพาะปลูกไม่ถึง 1 ใน 6 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ แต่สิงคโปร์กลับเป็นประเทศเล็ก ๆ ที่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่ง มีระดับรายได้ต่อบุคคลสูงถึง 6,000 เหรียญสหรัฐ และมีอัตราการเพิ่มของรายได้ประชาชาติอย่างสม่ำเสมอ คือ ร้อยละ 7-10 ต่อปี นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังเป็นเมืองท่าที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การเงินและการธนาคารที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก สิงคโปร์มีการเกษตรกรรมน้อยมาก มีรายได้จากการเกษตรเพียงร้อยละ 1.1 ทำให้สิงคโปร์ต้องพึ่งพาผลิตภัณฑ์อาหารจากต่างประเทศ

ภาวะการส่งออกมันหวานไทยในสิงคโปร์

สิงคโปร์มีการนำเข้ามันหวานในปริมาณและมูลค่ามากที่สุดใน 3 ปีแรกและเริ่มลดลงมาเรื่อย ๆ โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณลดลงเฉลี่ยร้อยละ 15.72 และอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 14.82 อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสิงคโปร์จะนำเข้ามันหวานจากไทยลดลงก็ตาม แต่สิงคโปร์ยังเป็นประเทศที่นำเข้ามันหวานที่สำคัญ 5 อันดับแรกของไทย จากตารางที่ 7 ปี 2532 ปริมาณนำเข้า 3,564 ตัน มูลค่า 91.82 ล้านบาท ปี 2533 ลดลงเหลือปริมาณ 2,238 ตัน มูลค่า 60.75 ล้านบาท จนปี 2535 มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณร้อยละ 2.95 และอัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าร้อยละ 6.30 หลังจากนั้นก็ลดลงเรื่อย ๆ แต่อัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงมีแนวโน้มน้อยลง และมีโอกาสที่มีการขยายตัวมากขึ้นกว่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของสิงคโปร์ ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	3,564	-	91.82	-
2533	2,333	-34.54	60.77	-33.84
2534	2,239	-4.03	56.03	-7.77
2535	2,305	2.95	59.56	6.30
2536	1,473	-36.10	40.37	-32.22
2537	1,372	-6.86	37.51	-7.08

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

อย่างไรก็ตาม การที่สิงคโปร์นำเข้านมข้นหวานจากไทยในอัตราการนำเข้าที่ลดลงมิได้หมายความว่า สิงคโปร์มิใช่ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย และไม่ควรขยายตลาดหรือรักษาตลาดในสิงคโปร์ เพราะแม้ว่าสิงคโปร์จะนำเข้าลดลงก็ตาม แต่ก็ยังมีการนำเข้าในปริมาณที่มากกว่าประเทศอื่น ๆ อีกหลายประเทศ ดังนั้น สิงคโปร์จึงยังเป็นตลาดที่ควรให้ความสำคัญ ประกอบกับสิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการขนส่ง และอยู่ใกล้กับประเทศไทยทำให้มีการติดต่อการค้าและขนส่งสินค้าได้สะดวก หากทำการเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โอกาสขยายตลาดในประเทศนี้มีมากขึ้น ทำให้ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ามีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นได้

ประเทศกัมพูชา

กัมพูชาเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ แต่การที่กัมพูชามีการสู้รบของสงครามกลางเมืองและภัยธรรมชาติบ่อยครั้ง ประกอบกับถูกระงับความช่วย

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ใช้เพื่อการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหลือจากกลุ่มประเทศโลกเสรีบางประเทศ ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจช่วงที่ผ่านมาเป็นไปอย่างเชื่องช้า แต่ในปี 2529 รัฐบาลกัมพูชาได้เริ่มแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อปี มีการขยายตัวทางภาคเกษตรกรรมร้อยละ 3.5 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 11.9 และภาคบริการขยายตัวในอัตราร้อยละ 10 ประชากรกัมพูชามีรายได้ต่อบุคคลประมาณ 272 เหรียญสหรัฐ

สินค้าที่ไทยส่งออกไปกัมพูชาส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ รถจักรยานยนต์ น้ำตาลทราย นมและครีม ผ้าผืน ข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าบริโภค เนื่องจากการผลิตสินค้าในประเทศยังไม่เพียงพอกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ

<u>ภาวะการส่งออกน้ำตาลทรายไทยในกัมพูชา</u>

ประเทศกัมพูชาเคยมีการนำเข้าน้ำตาลทรายจากไทย แต่ไม่บ่อยครั้งนักในอดีตที่ผ่านมา เนื่องจากสงครามกลางเมืองและปัญหาเศรษฐกิจแต่เมื่อมีการเปิดประเทศ และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทำให้กัมพูชามีศักยภาพนำเข้าน้ำตาลทรายมากขึ้น กัมพูชามีอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและมูลค่าเฉลี่ยร้อยละ 36.36 และ 39.41 ตามลำดับ โดยในปี 2535 มีการนำเข้าในปริมาณ 1,557 ตัน มูลค่า 40.23 ล้านบาท ในปี 2536 มีการนำเข้าในปริมาณ 4,250 ตัน มูลค่า 116.48 ล้านบาท การนำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 172.86และ 189.54 ตามลำดับ และปี 2537 นำเข้าในปริมาณ 4,623 ตัน มูลค่า 126.41 ล้านบาท โดยอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นน้อยกว่าในปีก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านปริมาณและมูลค่าเพียงร้อยละ 8.78 และ 9.53 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของกัมพูชา ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	-	-	-	-
2533	-	-	-	-
2534	-	-	-	-
2535	1,557	-	40.23	-
2536	4,250	172.96	116.48	189.54
2537	4,623	8.78	126.41	8.53

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

ในอนาคตคาดว่ากัมพูชาจะเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญมากประเทศหนึ่งเพราะโอกาสในการขยายตลาดนมข้นหวานในกัมพูชายังมีความเป็นไปได้สูง ซึ่งจะทำรายได้มาสู่ประเทศไทยอีกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากกัมพูชาเพิ่งเปิดประเทศได้ไม่นาน ยังไม่มีการผลิตนมข้นหวานเพื่อบริโภคภายในประเทศ แต่มุ่งผลิตผลด้านเกษตรกรรมที่เป็นวัตถุดิบเป็นส่วนใหญ่ ประกอบกับกัมพูชาเป็นประเทศพรมแดนติดต่อกับไทย และมีการค้าตามแนวชายแดนมากกว่าการค้าตามปกติ ซึ่งนมและครีมก็จัดเป็นสินค้าส่งออกตามแนวชายแดนที่สำคัญระหว่างไทยกับกัมพูชา โดยติดอันดับสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงสุด 10 อันดับแรกของกัมพูชา อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาค่าขนส่งอีกด้วย

ประเทศฮ่องกง

สภาพที่ตั้งฮ่องกงเป็นเกาะ มีเนื้อที่สำหรับการเกษตรน้อยมาก พื้นที่ส่วนใหญ่จะกลายเป็นตึก ร้านค้าต่าง ๆ มากมาย ฮ่องกงเป็นเมืองปลอดภาษี มีชาวต่างชาติแวะไปจับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ หรือแสวงหาประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ่ายมาก จึงนับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชีย ทำให้เศรษฐกิจของประเทศฮ่องกงดีมาก ประชากรมีศักยภาพในการซื้อสูง สภาพคล่องทางการเงินมีมาก

ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในฮ่องกง

ฮ่องกงเป็นประเทศที่มีการนำเข้า 5 อันดับแรกมาตลอดระยะเวลาที่ประเทศไทยมีการส่งออกนมข้นหวาน แนวโน้มการนำเข้ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงโดยปริมาณการนำเข้าที่ลดลงมีปริมาณเพียงเล็กน้อย แล้วจะมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นในปริมาณมาก ซึ่งมีลักษณะการนำเข้าแบบนี้มาตลอดและมีอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเฉลี่ยร้อยละ 60.64 อัตราการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.49 จากตารางที่ 9 ปีที่มีการนำเข้านมข้นหวานในปริมาณและมูลค่ามากที่สุด คือ ปี 2533 มีปริมาณการนำเข้า 89 ตัน มูลค่า 23.30 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 301.35 และ 305.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของฮ่องกง ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	223	-	5.74	-
2533	895	301.35	23.30	305.92
2534	837	-6.48	20.94	-10.13
2535	667	-20.31	17.24	-17.67
2536	663	-0.60	18.17	5.39
2537	857	29.26	23.43	28.95

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม้ว่าในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ฮ่องกงเป็นผู้นำเข้านมข้นหวานอันดับ 5 ซึ่งลดลงจากปีก่อน ๆ ที่อยู่ในอันดับ 4 ในทางกลับกันปริมาณการนำเข้านมข้นหวานกลับเพิ่มมากขึ้น หากมีการประชาสัมพันธ์ให้แพร่หลายมากขึ้น การขยายตลาดในฮ่องกงก็จะมีลู่ทางมากขึ้น อีกทั้งฮ่องกงเป็นเมืองท่าที่สะดวกในการขนส่งสินค้าทั้งทางอากาศและทางน้ำ และมีการติดต่อธุรกิจการค้ากับหลายประเทศ จึงอาจใช้ฮ่องกงเป็นศูนย์กลางในการประชาสัมพันธ์และการกระจายสินค้าไปยังประเทศต่าง ๆได้อีกด้วย

<u>ประเทศเมียนมาร์</u>

เมียนมาร์เป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง ความพร้อมทางด้านแรงงานจำนวนมากและค่าแรงงานต่ำ ประกอบกับทรัพยากรต่าง ๆ มีมากมาย เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ และภูมิประเทศเหมาะกับการเพาะปลูกและการท่องเที่ยว รวมทั้งมีศักยภาพสูงในการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูง จึงเป็นประเทศหนึ่งที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ประชากรมีรายได้ต่อบุคคล 220 เหรียญสหรัฐ สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ปลาหมักแช่แข็ง ผลิตภัณฑ์จากไม้

<u>ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในเมียนมาร์</u>

เมียนมาร์มีการนำเข้านมข้นหวานจากไทยนับตั้งแต่มีการผลิตเพื่อการส่งออกและมีแนวโน้มที่มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของเมียนมาร์มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 582.12 และ 593.23 ตามลำดับ จากตารางที่ 10 จะพบว่าที่ผ่านมาเมียนมาร์มีการนำเข้าในปริมาณที่ไม่ถึงพันตัน แต่ในปี 2536 เมียนมาร์มีการนำเข้าในปริมาณ 1,626 ตัน มูลค่าถึง 44.56 ล้านบาท และปี 2537 เมียนมาร์มีการนำเข้าในปริมาณ 3,457 ตัน มูลค่า 94.52 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานของเมียนมาร์ ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	21	-	0.54	-
2533	564	2,585.71	14.69	2,620.37
2534	345	-38.83	8.63	-41.25
2535	567	64.35	14.65	69.76
2536	1,626	186.77	44.56	204.16
2537	3,457	112.61	94.52	112.12

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

จากตารางที่ 10 ทำให้คาดว่าโอกาสที่นมข้นหวานจะเข้าสู่ตลาดในเมียนมาร์นั้นยังมีอีกมาก เนื่องจากไทยส่งออกนมข้นหวานไปยังเมียนมาร์มาช้านานหลายสิบปี ย่อมได้รับความเชื่อถือจากเมียนมาร์ นอกจากนั้นทั้งไทยและเมียนมาร์มีอาณาเขตติดต่อกันทางตอนเหนือของไทย ซึ่งช่วยลดภาระค่าขนส่งไปได้ และเมียนมาร์ยังมีเส้นทางติดต่อกับจีนอีกด้วย ดังนั้น การที่จะขยายวงกว้างของตลาดนมข้นหวานในเมียนมาร์ ยังเป็นการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการเตรียมตัวเปิดตลาดใหม่ในจีนด้วย เพราะจีนก็มีการนำเข้านมข้นหวานจากไทยเช่นกัน แต่ไม่บ่อยครั้งนัก

ส่วนประเทศในทวีปออสเตรเลียประกอบด้วย ประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งกลุ่มประเทศในทวีปนี้มีรายได้ส่วนใหญ่จากสินค้าเกษตรกรรม โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวสาลี ข้าวโพด แอปเปิ้ล และมีการทำปศุสัตว์ ได้แก่ ฟาร์มโค มีทั้งการผลิตน้ำนมโคดิบ และผลิตภัณฑ์เนื้อ มีฟาร์มแกะ เนื่อผลิตขนสัตว์และเนื้อแกะสำหรับในส่งออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ ยังมีการทำเหมืองแร่ยูเรเนี่ยม เหล็ก เงิน ตะกั่ว สังกะสี และการทำปรอทมง โดยทั้งสองประเทศต่างเป็นคู่ค้าผลิตภัณฑ์นมของไทย แต่ประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่นำเข้านมข้นหวานจากไทย คือ ประเทศนิวซีแลนด์ ส่วนประเทศออสเตรเลียนั้นเป็นประเทศที่ไทยนำเข้าวัตถุดิบ คือ หางนมผง มาใช้ในการผลิตนมข้นหวาน

ประเทศนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์เป็นประเทศหมู่เกาะ แยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเกาะทางเหนือ และเกาะทางใต้ ซึ่งพื้นที่ทางเกาะเหนือนั้นมีส่วนที่เป็นที่ราบลุ่มมากกว่าทางใต้ ดังนั้นพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จึงอยู่ทางเหนือ รายได้ส่วนใหญ่ของประชากรในเกาะเหนือมาจากการปลูกข้าวสาลี ผลิตภัณฑ์นมและเนย และเบคอน ส่วนเกาะใต้รายได้มาจากการปลูกแอปเปิ้ล และการขายเนื้อแกะ นอกจากนี้ นิวซีแลนด์ยังมีการทำปรอทมง และการทำฟาร์มเลี้ยงแกะเพื่อผลิตขนสัตว์ส่งออกทั้งสองพื้นที่ โดยมีประเทศที่นำเข้าขนสัตว์ที่สำคัญ คือ ประเทศอังกฤษ

ภาวะการส่งออกนมข้นหวานไทยในนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์เคยเป็นประเทศที่ส่งออกวัตถุดิบในการผลิตนมข้นหวาน และผลิตภัณฑ์นมข้นหวานมายังไทย ในภายหลังนิวซีแลนด์มีการนำเข้านมข้นหวานจากไทย โดยเริ่มแรกในปริมาณเพียงเล็กน้อยและไม่ต่อเนื่อง จนกระทั่งมีการนำเข้านมข้นหวานจากไทยอย่างต่อเนื่องและเริ่มมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบกับผู้นำเข้าในทวีปเอเชียแล้ว นิวซีแลนด์เป็นตลาดรายใหญ่ที่นำเข้าในปริมาณไม่มากนักและการนำเข้านมข้นหวานของนิวซีแลนด์ก็เพื่อทดแทนในส่วนที่นิวซีแลนด์ไม่สามารถผลิต เพื่อการบริโภคภายในประเทศได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น หากไทยคิดจะทำการตลาดนมข้นหวานในประเทศนี้ จึงควรใช้กลยุทธ์ทางด้านราคา โดยผลิตให้ต้นทุนการผลิตต่ำ เพื่อที่จะได้แข่งขันทางด้านราคานมข้นหวานภายในประเทศนี้ได้และจากตารางที่ 11 จะเห็นว่านิวซีแลนด์มีการนำเข้านมข้นหวานในปริมาณและมูลค่าด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 366.80 และ 389.03 ตามลำดับและมีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มขึ้น แต่ไม่สม่ำเสมอนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้านมข้นหวานไทยของนิวซีแลนด์ ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2532	191	-	4.92	-
2533	484	153.40	12.60	156.10
2534	213	-55.99	5.33	-57.70
2535	17	-92.02	0.44	-91.74
2536	322	1,794.12	8.82	1,904.55
2537	433	34.37	11.84	34.24

ที่มา : (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , 2537)

การควบคุมการตรวจสอบสินค้าอุตสาหกรรมนมข้นหวานบรรจุกระป๋อง

การควบคุมตรวจสอบผลิตภัณฑ์นมข้นหวานบรรจุกระป๋องมี 2 ฝ่ายที่เป็นผู้ทำหน้าที่การควบคุมการตรวจสอบ คือ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม(สมอ.) และองค์การอาหารและยา(อย.) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การจัดตั้งโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรรมเป็นผู้พิจารณาอนุญาตตั้ง และประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน 2535 และองค์การอาหารและยาเป็นผู้ร่วมพิจารณาการอนุญาตตั้งโรงงานผลิตอาหาร รวมทั้งอนุญาตผลิตอาหาร

2. การขออนุญาต ผู้ผลิตต้องยื่นขออนุญาตต่อสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้แสดงเครื่องหมาย 36 มาตรฐานอุตสาหกรรม(มอก.)และขออนุญาตใช้ฉลาก สารเจือปน ภาชนะบรรรจุอาหาร โดยทางองค์การอาหารและยาจะเป็นผู้ขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร ซึ่งต้องได้รับหนังสือรับรองผลในการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์จากกรมวิทยาศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การตรวจสอบการผลิตและการแปรรูป สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมและองค์การอาหารและยาจะทำการตรวจสอบโรงงาน กระบวนการผลิต และควบคุมคุณภาพให้ได้ตามรูปแบบมาตรฐานอุตสาหกรรมที่ผู้ผลิตยื่นขอ

4. การตรวจสอบผลิตภัณฑ์ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมจะตรวจสอบผลิตภัณฑ์ว่าตรงตามมาตรฐานอุตสาหกรรมเรื่องการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำนมข้นหวานหรือไม่(รายละเอียดภาคผนวก) และองค์การอาหารและยาควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติอาหาร(รายละเอียดภาคผนวก)

หลังจากผ่านการตรวจสอบครบทุกขั้นตอนแล้ว ถ้าผลิตภัณฑ์นมข้นหวานตรงตามมาตรฐานและไม่ผิดต่อพระราชบัญญัติอาหาร ก็จะได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงงานและทำการผลิตนมข้นหวาน

<u>บทบาทของรัฐบาลต่อการส่งออกนมข้นหวาน</u>

ในปัจจุบันการส่งออกผลิตภัณฑ์นมมีแนวโน้มการส่งออกมากขึ้น และผลิตภัณฑ์นมก็ทำรายได้ให้กับประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลิตภัณฑ์นมข้นหวานเป็นผลิตภัณฑ์นมที่มีการส่งออกมากที่สุด ดังนั้น ทางภาคเอกชนจึงมีการพัฒนาการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพทางการตลาด แต่เพียงเท่านี้ยังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับการแข่งขันกับต่างประเทศ ซึ่งทางภาครัฐก็ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการส่งออก โดยทางภาครัฐได้มีการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตามความรับผิดชอบของแต่ละกระทรวง ดังนี้

1. กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากรได้มีการยกเว้นภาษีขาออก สำหรับการส่งออกนมข้นหวานไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมการส่งออกอีกวิธีหนึ่ง

2. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำการวิจัยปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์นมและมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นผลิตภัณฑ์นมตามความต้องการของตลาดเพื่อสามารถส่งออกไปแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ให้การคุ้มครองและสนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิตนมข้นหวานภายในประเทศ และรัฐบาลได้ประกาศให้นมข้นหวานเป็นสินค้าที่ห้ามมีการนำเข้าจากต่างประเทศตามประกาศ รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนแก่บริษัทผู้ผลิตนมผง ซึ่งจัดเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศจำนวน 3 ราย คือ บริษัท นิวตริชั่นแนลโปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท เชียงใหม่แดรี่อินดัสทรี จำกัด และ บริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด

4. กระทรวงพาณิชย์ ให้สิทธิผู้ผลิตในการซื้อน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตนมข้นหวานได้ในราคาถูกแก่ผู้ผลิตเพื่อการส่งออก ความช่วยเหลือนี้ทำให้ผู้ผลิตสามารถแข่งขันด้านราคาในตลาดส่งออกได้ดีขึ้น อีกทั้งมอบหมายให้กรมพาณิชย์สัมพันธ์ทำการประชาสัมพันธ์และศึกษาวิธีการขยายตลาดต่างประเทศของผลิตภัณฑ์นมและรวมทั้งผลิตภัณฑ์นมข้นหวานด้วยไปยังประเทศใกล้เคียง เช่น แถบอินโดจีน และประเทศอื่น ๆ ให้เพิ่มยิ่งขึ้น

5. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พัฒนาการผลิตและการตลาดการเลี้ยงโคนมน้ำนมดิบที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมนมข้นและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นมอื่น ๆ ให้ประสานสอดคล้องกันเป็นระบบครบวงจร เพื่อทดแทนการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศและจัดฝึกอบรมและสัมนาเจ้าหน้าที่และนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกิจการโคนมในการแปรรูป เพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ในด้านการจัดการการผลิตและการตลาด

วิธีการขนส่งนมข้นหวานเพื่อการส่งออก

ในการส่งออกนมข้นหวานไปจำหน่ายยังต่างประเทศนั้น การขนส่งเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญ เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้านมข้นหวานไปยังประเทศคู่ค้าอย่างรวดเร็ว หากการขนส่งมีอุปสรรคทำให้ล่าช้าเกิดขึ้น ย่อมทำให้เกิดความเสียหายหลายด้านด้วยกัน เช่น การขนส่งล่าช้าไปไม่ทันกำหนดเวลาที่ทำการตกลงกันไว้ ผู้นำเข้าย่อมเกิดความไม่เชื่อถืออีกต่อไปและทำให้ผิดต่อการค้ารายอื่น ๆ ไม่ไว้วางใจในการทำธุรกิจด้วย ฉะนั้น การขนส่งจึงมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความจำเป็นด้วยเหตุดังกล่าว การขนส่งมีหลายวิธี ในที่นี้จะกล่าวถึงวิธีการขนส่งเพื่อการส่งออกซึ่งมี 3 วิธี ได้แก่ การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางเรือ การขนส่งทางรถยนต์

<u>การขนส่งทางอากาศ</u>

ในปัจจุบันนี้การขนส่งด้วยวิธีนี้ได้รับความนิยมมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากสินค้าที่ขนส่งทางอากาศมีมากมายหลายประเภทและมีผู้ให้ความสนใจมาก ซึ่งประเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาสนามบินพาณิชย์ให้ทันสมัยและเพียงพอแก่ความต้องการ สำหรับประเทศไทยสินค้าที่ส่งออกทางอากาศส่วนมากจะเป็นประเภทเกษตรกรรมที่เน่าเสียได้ง่าย เพราะการขนส่งทางอากาศมีความสะดวกและรวดเร็ว สินค้าจึงยังไม่เน่าเสีย นอกจากนี้ ก็ยังมีสินค้าอุตสาหกรรมด้วย การขนส่งทางอากาศเหมาะสำหรับการขนส่งสินค้าไปยังประเทศที่อยู่ไกลและต้องการความรวดเร็วในการขนส่งสินค้า

วิธีการขนส่งสินค้าทางอากาศ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ส่งออกจะติดต่อตัวแทนผู้ประกอบการขนส่ง เมื่อมีการตกลงกันเรียบร้อยแล้ว ถ้าสินค้ามีจำนวนหรือปริมาณไม่มากนัก อาจจะส่งให้ตัวแทนในเมืองได้ แต่หากสินค้ามีจำนวนหรือปริมาณมากจะต้องส่งตรงไปยังสนามบินตอนเมือง นอกจากนี้ยังติดต่อบริษัทสายการบินเพื่อส่งสินค้าออกอีกด้วย

2. ขั้นตอนต่อมาจะต้องผ่านพิธีการศุลกากร โดยมีการชำระค่าระวางผ่านการตรวจสอบของศุลกากรเสร็จแล้วจะนำสินค้าไปเก็บไว้ในคลังขาออกเพื่อเตรียมขนขึ้นเครื่องบินต่อไป

3. ถ้ามีการถ่ายลำสำหรับสินค้านั้นจะถูกนำไปเก็บไว้ในคลังสินค้าสำหรับรอการถ่ายลำ

<u>การขนส่งทางเรือ</u>

ส่วนใหญ่จะใช้ขนส่งกับประเทศที่อยู่ใกล้ ๆ และสามารถติดต่อกันได้ทางทะเล เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิงคโปร์ ฮ่องกง ซึ่งใช้ระยะเวลาในการขนส่ง 3-5 วัน แต่การขนส่งทางเรือนั้นเสียเวลานานกว่าการขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางเรือนั้นจะบรรจุในตู้คอนเทนเนอร์บรรจุตู้ละประมาณ 15 ตัน

<u>การขนส่งทางรถยนต์</u>

การขนส่งทางรถยนต์ไปต่างประเทศนิยมปฏิบัติกันในการส่งออกไปยังประเทศที่มีพรมแดนติดกับไทย มีการทำการค้าระหว่างชายแดนและมีการคมนาคมทางบกสามารถติดต่อกันได้ทางรถยนต์ เช่น ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านกับไทย การขนส่งทางรถยนต์นั้นช่วยลดภาระค่าขนส่งของผู้ผลิต เพราะการขนส่งวิธีนี้มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าวิธีอื่น ๆ และยังเป็นวิธีที่เหมาะสมที่จะใช้กับประเทศใกล้เคียง

อย่างไรก็ตาม วิธีการขนส่งที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับสภาพที่ตั้งของประเทศคู่ค้าแต่ละประเทศและความเหมาะสมในด้านค่าใช้จ่ายที่ทางโรงงานได้พิจารณาประกอบกัน ซึ่งสามารถลดภาระค่าขนส่งและทำให้ต้นทุนการส่งออกมีมูลค่าลดลงได้อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตและการตลาดนมข้นหวาน

ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิต

ปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านการผลิตภายในประเทศและต่างประเทศนั้นคล้ายคลึงกัน ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหาจึงสามารถนำมาใช้ร่วมกันได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหาและอุปสรรคด้านการผลิต

ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ต้นทุนการผลิตประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าพลังงาน ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็มีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แต่ว่าค่าใช้จ่ายที่มีผลต่อต้นทุนการผลิต คือ ค่าใช้จ่ายในเรื่องของวัตถุดิบที่มีถึงร้อยละ 80 จากทั้งหมด โดยค่าวัตถุดิบจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกิดจากวัตถุดิบภายในประเทศและส่วนที่เกิดจากวัตถุดิบต่างประเทศ ดังนั้น การศึกษาปัญหาจะศึกษาในเรื่องของวัตถุดิบทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะวัตถุดิบจากต่างประเทศ เพราะราคาของวัตถุดิบจะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมจากตลาดโลก และผลจากมาตรการของกลุ่มประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ต่าง ๆ

วัตถุดิบภายในประเทศสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ น้ำตาล และน้ำมันพืช

1. น้ำตาล เนื่องจากน้ำตาลที่ใช้ในการผลิตเป็นวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับนมข้นหวานนั้นได้รับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐโดยให้สิทธิในการซื้อน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ได้ในราคาถูกและปริมาณน้ำตาลภายในประเทศมีมากพอจึงไม่เกิดการขาดแคลนน้ำตาล ประกอบกับทางโรงงานส่วนใหญ่จะมีสินค้าคงคลังไว้ในปริมาณที่มากพอสำหรับการผลิตเสมอจึงไม่เกิดปัญหานี้ขึ้น

2. น้ำมันพืช น้ำมันพืชที่ใช้มี 2 ชนิด คือ น้ำมันมะพร้าวและน้ำมันปาล์มเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน ในปัจจุบันนิยมใช้น้ำมันปาล์มมากกว่าน้ำมัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มะพร้าว หากมีการใช้น้ำมันมะพร้าวก็จะใช้แค่เป็นส่วนผสมกับน้ำมันปาล์มเท่านั้น สำหรับน้ำมันปาล์มนั้นเป็นสินค้าที่ทางรัฐบาล โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้นคอยดูแลในเรื่องของราคา หากมีราคาต่ำเกินไป รัฐบาลโดยองค์การคลังสินค้าจะเข้าแทรกแซงราคาในทันที ซึ่งราคาน้ำมันปาล์มจะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ หากมีสภาพดินฟ้าอากาศดี ทำให้ได้ปริมาณผลผลิตมาก ทำให้ราคาถูก ตรงกันข้าม ถ้าสภาพดินฟ้าไม่เอื้ออำนวยจะได้ปริมาณผลผลิตน้อย ราคาจึงแพงขึ้น นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์ตลาดปาล์มในตลาดโลก แต่ว่าปัญหาเหล่านี้จะไม่มีผลต่อโรงงานมากนัก เนื่องจากโรงงานมีการสั่งปาล์มเข้ามาเก็บในคลังสินค้าในปริมาณเพียงพอสำหรับการผลิตอยู่ตลอดเวลาโดยไม่ต้องกังวลกับการขาดแคลนวัตถุดิบ และมีการซื้อจากผู้ผลิตปาล์มโดยตรงทำให้ได้ราคาวัตถุดิบในราคาที่ยุติธรรม

จากปัญหาวัตถุดิบข้างต้นจะเห็นว่าไม่มีปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนวัตถุดิบและในเรื่องของราคาก็ไม่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตมากนัก

วัตถุดิบจากต่างประเทศ ในการผลิตนมข้นหวานจะนำเข้าหางนมผงหรือนมผงขาดมันเนย และไขมันเนย

1. หางนมผง หางนมผงที่ใช้เป็นหางนมผงมีไขมันไม่เกินร้อยละ 1.5 หรือนมผงขาดมันเนยนั่นเอง โดยไทยนำเข้าจากทวีปยุโรป เช่น เดนมาร์ก อังกฤษ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันประเทศที่ไทยนำเข้าหางนมผง คือ ออสเตรเลีย และสาธารณรัฐเชค และสโลวัก เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการนำเข้าจากทวีปยุโรปที่มีราคาแพง เพราะสหภาพยุโรป(EU) ได้ยกเลิกการสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์นมเพื่อการส่งออก ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น เนื่องจากไทยยังไม่สามารถผลิตหางนมผงได้เพียงพอที่จะใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์นมต่าง ๆ ได้ รวมทั้งนมข้นหวาน ทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศในปริมาณมาก และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้ไทยต้องเสียดุลการค้า จากตารางที่ 12 ปรากฏว่าในปี 2532 ปริมาณการนำเข้าหางนมผง 32,589 ตัน มูลค่าประมาณ 1,602 ล้านบาท ในปี 2533 มีการนำเข้าถึง 47,536 ตัน มูลค่า 2,117 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ปริมาณ 14,947 ตัน มูลค่า 515 ล้านบาท สามารถคิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณและมูลค่าได้ร้อยละ 45.9 และ 32.1 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ไขมันเนย ปัญหาของไขมันเนยจะคล้ายคลึงกับปัญหาของหางนมผง กล่าวคือ ไขมันเนยเป็นวัตถุดิบที่ไทยยังต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เพราะไม่สามารถผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นมภายในประเทศได้เพียงพอ โดยมีการนำเข้าจากทวีปยุโรป และทวีปออสเตรเลียซึ่งมีราคาสูง เนื่องจากกลุ่มสหภาพยุโรป(EU) ไม่ให้การสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์นมเพื่อการส่งออกเช่นกันและจากตารางที่ 12 จะเห็นว่าแนวโน้มการนำเข้าไขมันเนยมีปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นเหมือนกับหางนมผง

ตารางที่ 12 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าหางนมผงและไขมันเนย ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	หางนมผง		ไขมันเนย	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2532	32,599	1,602	8,886	475
2533	47,536	2,117	10,058	537
2534	50,905	1,881	11,302	552
2535	61,829	2,758	14,072	678
2536	52,875	2,485	12,378	567
2537	71,749	2,914	18,542	787

ที่มา : (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) , 2537)

<u>ปัญหาด้านกำลังการผลิต</u> ปัญหาด้านกำลังการผลิตทั้งภายในประเทศและต่างประเทศคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ กำลังการผลิตส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นทางด้านการผลิตนมข้นจืด เพราะอุตสาหกรรมไอศกรีม อุตสาหกรรมขนม และอื่น ๆ มีการขยายตัว ทำให้มีความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นมข้นจืดเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบจึงชะลอการขยายกำลังการผลิตนมข้นหวาน จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ในช่วงปี 2534-2536 ไม่มีการขยายกำลังการผลิตนมข้นหวานจนกระทั่งปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มสูงขึ้น แม้ว่าจะมีการขยายกำลังการผลิตแล้วก็ตาม หากใช้กำลังการผลิตไม่เต็มที่ เช่น ในปี 2537 มีกำลังการผลิต 7,380,000 หีบ/ปี แต่ปริมาณการผลิตในปีนั้นมีแค่ 6,656,925 หีบ/ปีเท่านั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบในเรื่องของปริมาณการผลิตเพื่อส่งออกไม่เพียงพอ และการไม่ประหยัดต่อขนาด จนก่อให้เกิดปัญหาค่าใช้จ่ายสิ้นเปลือง เช่น ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเป็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกันมา

ปัญหาด้านปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออก แม้ว่าการส่งออกนมข้นหวานนั้นมีมานานแล้ว แต่ว่าสภาพการผลิตนมข้นหวานในปัจจุบันไม่อยู่ในสภาพการผลิตเพื่อการส่งออกอย่างแท้จริง เนื่องจากปริมาณนมข้นหวานที่ส่งออกนั้นมาจากปริมาณที่คงเหลือจากการจำหน่ายภายในประเทศ และในขณะนี้การขยายตลาดนมข้นหวานในประเทศต่าง ๆ เพิ่มขึ้นปริมาณการส่งออกนมข้นหวานย่อมต้องมีปริมาณมากขึ้น ซึ่งปริมาณการผลิตที่มีอยู่นับว่ายังมีปริมาณน้อยมากไม่เพียงพอต่อการส่งออก อีกทั้งถ้าปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกต้องขึ้นอยู่กับปริมาณที่คงเหลือจากการจำหน่ายภายในประเทศจะทำให้ปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกนมข้นหวานไม่สม่ำเสมอ และไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายตลาด

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิต

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากการที่ผู้ผลิตต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศและทางภาครัฐไม่สามารถช่วยในเรื่องการควบคุมราคาหรือให้สิทธิการซื้อแก่ผู้ผลิตในราคาถูกได้เหมือนกับวัตถุดิบภายในประเทศ ดังนั้น ทางรัฐจึงได้สนับสนุนให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมนมผง แต่ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะการขาดแคลนน้ำนมดิบที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตหางนมผง ประกอบกับคุณภาพน้ำนมดิบไม่สม่ำเสมอ เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน จึงได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำการแก้ไขปัญหาด้วยการจัดแนวทางในการพัฒนาโคนมแบบครบวงจรซึ่งถ้าหากโครงการที่จัดขึ้นมาเป็นระบบที่สมบูรณ์จะสามารถช่วยแก้ไขในเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบและราคาวัตถุดิบได้ทั้งหางนมผงและไขมันเนย เพราะการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตนมข้นหวานสามารถใช้น้ำนมดิบผลิตได้

รายละเอียดของโครงการพัฒนาโคนมแบบครบวงจรที่มีส่วนในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตนมข้นหวาน มีดังนี้

1. เป้าหมายและนโยบายในการจัดทำโครงการนี้เพื่อพัฒนาการผลิตและการตลาดของการเลี้ยงโคนม น้ำนมดิบ อุตสาหกรรมนมพร้อมดื่ม อุตสาหกรรมนมผง อุตสาหกรรมนมข้น และผลิตภัณฑ์นมอื่น ๆ ให้ประสานสอดคล้องกันเป็นระบบครบวงจร รวมทั้งทดแทนการนำเข้า เช่น นมผง และผลิตภัณฑ์นมอื่น ๆ รวมทั้งขยายการส่งออก เช่น นมข้นหวานและไม่หวาน เป็นต้น เพื่อลดการขาดดุลการค้าของประเทศโดยการพัฒนาการผลิตและการตลาดโคนมและการแปรรูปน้ำนมดิบให้เป็นระบบครบวงจร ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทั้งเอกชน เกษตรกร สถาบันการเงิน และหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น

2. การดำเนินงาน ได้จัดให้มีการศึกษาวิจัยด้านการเพาะเลี้ยง ปรับปรุงพันธุ์โคนม อาหารโคนม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้น้ำนมดิบของแม่โครีดนม เพิ่มคุณภาพน้ำนมดิบและลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบของเกษตรกร รวมทั้งศึกษาวิจัยด้านการตลาดและความต้องการน้ำนมดิบและผลิตภัณฑ์นม แนวโน้มความต้องการ ศึกษาการขยายตลาดและการกระจายผลิตภัณฑ์ไปตามแหล่งที่ต้องการทั้งในและต่างประเทศและพยายามลดต้นทุนการขนส่งทั้งด้านการรวบรวมน้ำนมดิบและการขนส่งผลิตภัณฑ์ไปยังตลาดต่าง ๆ

มีการกำหนดให้โรงงานผลิตนมพร้อมดื่ม นมเปรี้ยว อาหารนมถั่วเหลือง นมผงเลี้ยงทารก นมผงธรรมดา และนมข้น ใช้น้ำนมดิบทดแทนการใช้น้ำนมดิบรูปให้มากที่สุดหรือทั้งหมด โดยกำหนดอัตราส่วนการรับซื้อน้ำนมดิบต่อการอนุญาตให้นำเข้าและ/หรือจำกัดโควต้าการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมดังกล่าว พร้อมทั้งส่งเสริมการลงทุนแก่อุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมต่าง ๆ โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไปดำเนินการ มีการศึกษาวิจัยวิธีการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์นมให้ดีขึ้น เพื่อสามารถส่งออกไปแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีด้านการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตามความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการของตลาด โดยมอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงงานแปรรูปเป็นผู้ดำเนินการ

<u>แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านกำลังการผลิต</u> เนื่องจากผู้ผลิตเห็นว่าตลาดนมข้นหวานภายในประเทศมีแนวโน้มอิ่มตัวจึงหันไปสนใจการผลิตนมข้นจืด และทำการขยายกำลังการผลิตนมข้นจืดแทน การแก้ปัญหาควรเริ่มจากการศึกษาและทำการวิจัยตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ว่ามีการขยายตัวของตลาดมากน้อยเพียงใด มีความต้องการผลิตภัณฑ์ลักษณะใดและมีแนวโน้มไปในทิศทางใด เมื่อทราบผลการศึกษาและวิจัยแล้ว ให้จัดทำแผนการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการใช้เครื่องจักรในการผลิตนมข้นหวานอย่างเต็มที่ ทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพ เกิดการประหยัดต่อขนาด พร้อมทั้งหาตลาดต่างประเทศรองรับปริมาณการผลิตที่ผลิตได้เพิ่มขึ้นซึ่งปริมาณการผลิตที่เกิดขึ้นจากการใช้กำลังการผลิตอย่างเต็มที่นั้น จะไม่ก่อปัญหาให้กับผู้ผลิต เนื่องจากมีการศึกษาแนวโน้มของตลาดนมข้นหวานมาก่อนล่วงหน้า จึงเป็นการลดความเสี่ยง อีกทั้งตลาดนมข้นหวานในต่างประเทศก็มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น และแม้ว่าตลาดนมข้นหวานภายในประเทศมีแนวโน้มอิ่มตัว แต่ก็มีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 3-5 ต่อปี จะพบว่าปริมาณการผลิตที่ได้จะไม่กลายเป็นสินค้าคงคลังที่เพิ่มภาระให้กับผู้ผลิต พร้อมทั้งสามารถขยายกำลังการผลิตได้ทั้งนมข้นจืดที่มีการขยายตัวในตลาดภายในประเทศ และไม่ต้องชะลอการขยายกำลังการผลิตนมข้นหวานที่มีการขยายตัวในตลาดต่างประเทศ

<u>แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออก</u> ปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับปัญหาด้านกำลังการผลิต ถ้ากำลังการผลิตไม่ดีพอ ทำให้ปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกซึ่งเป็นปริมาณที่เหลือจากการจำหน่ายภายในประเทศ มีปริมาณไม่แน่นอนในการส่งออก และเป็นอุปสรรคต่อการขยายตลาดส่งออก ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาปริมาณการผลิตจึงเกี่ยวเนื่องกับการแก้ไขปัญหาด้านกำลังการผลิต ถ้ามีการจัดการแผนงานกำลังการผลิตที่ดี ก็จะช่วยลดปัญหาด้านปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกที่มีปริมาณไม่แน่นอน และควรจัดให้มีกำลังการผลิตสำหรับการส่งออกโดยตรง เพื่อมีปริมาณการส่งออกในปริมาณที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นการรองรับตลาดต่างประเทศที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาด

ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดโดยแบ่งออกเป็น ปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดภายในประเทศ และปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดต่างประเทศ

ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดภายในประเทศ

ปัญหาด้านสินค้าทดแทน นมข้นเป็นสินค้าที่สามารถมีสินค้าทดแทนกันได้ โดยเฉพาะนมข้นหวานที่ถูกทดแทนด้วยครีมเทียมและน้ำตาล นมข้นหวานเป็นเครื่องปรุงแต่งรสในการดื่มชา กาแฟ และเครื่องดื่มต่าง ๆ รวมทั้งในการทำขนม แต่ในปัจจุบันผู้บริโภคหันมานิยมบริโภคครีมเทียมกันมากขึ้น ปริมาณความต้องการบริโภคนมข้นหวานจึงลดลง ทำให้นอกจากน้ำตาลแล้วนมข้นหวานยังต้องประสบภาวะการแข่งขันกับครีมเทียมในท้องตลาดอีกด้วย ซึ่งหากเทียบกันแล้วในปริมาณที่เท่ากัน นมข้นหวานนั้นมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า ราคาจึงสูงกว่านมข้นหวานจึงเสียเปรียบในการแข่งขันกับสินค้าทดแทนเหล่านี้ นอกจากนี้ ในกรณีที่ราคานมข้นหวานสูงขึ้น ผู้บริโภคก็อาจหันไปบริโภคนมพร้อมดื่มแทน เพราะมีราคาใกล้เคียงกัน แต่มีคุณค่าทางอาหารสูงกว่า

ปัญหาด้านราคา ปัญหาเรื่องราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋องนั้นมิใช่เกิดจากการแข่งขันทางด้านราคาระหว่างบริษัทผู้ผลิตนมข้นหวาน เพราะราคานมข้นหวานจะถูกควบคุมจากรัฐบาล หากเกิดจากการที่ต้นทุนการผลิตโดยเฉพาะต้นทุนที่เกิดจากวัตถุดิบมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้ผู้ผลิตจำเป็นต้องปรับราคานมข้นหวานเพื่อไม่ให้ประสบกับภาวะการขาดทุน จากตารางที่ 13 พบว่าปีใดก็ตามที่ต้นทุนจากวัตถุดิบที่ใช้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ราคาของนมข้นหวานจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ในปี 2535 ต้นทุนการผลิตจากวัตถุดิบเท่ากับ 414.45 บาท/หีบ มีราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋องที่แบ่งเป็นนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 8 และนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน 15.75 บาท และ 13.50 บาท ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าในปี 2534 ที่มีต้นทุนการผลิตที่เกิดจากวัตถุดิบเพียง 387.84 บาท/หีบ และมีราคานมข้นหวาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรจุกระป๋อง โดยนมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 มีราคา 15.00 บาท และนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมันมีราคาในช่วง 12.50-13.00 บาท

ตารางที่ 13 ราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋องและต้นทุนการผลิตที่เกิดจากวัตถุดิบ ตั้งแต่ปี 2532-2537

ปี	ราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋อง (บาท/กระป๋อง)		ต้นทุนการผลิตที่เกิดจากวัตถุดิบ (บาท/หีบ)
	นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9	นมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน	
2532	14.50	12.50-13.00	359.60
2533	14.50	12.50-13.00	393.21
2534	15.00	12.50-13.00	387.84
2535	15.75	13.50	414.45
2536	15.75	13.50	425.95
2537	15.75	13.50	401.86

ที่มา : (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) , 2537)

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่านมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 จะมีการเคลื่อนไหวของราคามากกว่านมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน เพราะนมข้นหวานชนิดมีมันเนยจะต้องใช้ไขมันเนยจากต่างประเทศซึ่งมีราคาแพง และมีการเคลื่อนไหวของราคาบ่อยครั้ง ส่วนนมข้นหวานชนิดแปลงไขมันใช้น้ำมันพืชที่ผลิตได้ภายในประเทศทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดภายในประเทศ

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสินค้าทดแทน การแก้ไขปัญหานี้ไม่สามารถใช้การแข่งขันด้านราคาได้ เนื่องจากราคานมข้นหวานได้รับการควบคุมจากรัฐบาล ดังนั้น ผู้ผลิตจึงต้องหันมาใช้การส่งเสริมการตลาดแทน เช่น จัดให้มีการชิงโชค จับรางวัล ลด(ในที่นี้หมายถึงการบรรจุเป็นชุดแล้วขายในราคาพิเศษ) แลก แจก แถม เพื่อจูงใจผู้บริโภคให้หันมาบริโภคนมข้นหวานมากขึ้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านราคา ราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋องนั้น นอกจากจะถูกควบคุมจากรัฐบาล เนื่องจากเป็นสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดแล้ว ยังขึ้นกับต้นทุนการผลิต กล่าวคือ หากต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ราคาย่อมเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าต้นทุนการผลิตลดลง ราคาย่อมลดลงตามไปด้วย การที่จะแก้ไขปัญหานี้ คือ ลดต้นทุนการผลิต และให้รัฐบาลช่วยในการควบคุมราคาโดยการกำหนดราคาที่ยุติธรรมซึ่งไม่แพงเกินไปสำหรับผู้บริโภค และไม่ต่ำเกินไปจนทำให้ผู้ผลิตประสบกับการขาดทุน ส่วนการลดต้นทุนการผลิตก็สามารถทำได้เช่นเดียวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนการผลิตในส่วนของแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิต

ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดต่างประเทศ

ปัญหาด้านราคาส่งออก ราคาส่งออกจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับต้นทุนการผลิต แม้ว่าทางภาครัฐจะช่วยเหลือในด้านการผลิต โดยให้สิทธิในการซื้อน้ำตาลในราคาที่ถูกและยกเว้นอากรขาออกเพื่อสนับสนุนการส่งออกแล้วก็ตาม แต่เป็นเพียงการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น ซึ่งไม่ได้ทำให้ราคาส่งออกลดลงเท่าไรนัก ประกอบกับวัตถุดิบที่ไทยใช้ในการผลิตนมข้นหวานที่นำเข้าจากต่างประเทศ มีราคาสูงขึ้น และเพราะผลอันเนื่องมาจากเรื่องพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า(GATT) ทำให้รัฐบาลกำหนดอัตราส่วนในการสั่งซื้อน้ำนมดิบมาใช้เป็นวัตถุดิบจากเกษตรกร ทำให้เป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตนมข้นหวาน ส่งผลให้ราคานมข้นหวานสูงขึ้น (ตารางที่ 5) และเสียเปรียบในการแข่งขันด้านราคากับต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ ทางภาครัฐได้มีการสนับสนุนและได้มอบหมายให้กรมพาณิชย์สัมพันธ์ทำการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลิตภัณฑ์นม แต่ว่าส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์อาหารกระป๋องและให้ผลิตภัณฑ์นมเป็นส่วนประกอบในการแสดงนิทรรศการ เพื่อประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์นมโดยตรงนั้นยังมีน้อย และขาดความต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์ โดยจะจัดทำเฉพาะในช่วงที่ตลาดผลิตภัณฑ์นมมีการขยายตัวเท่านั้น และขาดการติดตามผลในการทำประชาสัมพันธ์

ปัญหาด้านการกระจายตลาดส่งออก จากการศึกษาตลาดส่งออกนมข้นหวานในต่างประเทศ ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 เป็นตลาดของประเทศใกล้เคียง คือ ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา ฮ่องกง สิงคโปร์ ซึ่งเป็นตลาดหลักของไทย ในขณะเดียวกันตลาดที่ไกลออกไป คือ ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาและทวีปออสเตรเลีย ซึ่งบางประเทศมีการผลิตภายในประเทศแต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ และบางประเทศมีการนำเข้านมข้นหวานจากไทยในรูปของตลาดจร แต่ว่าการพัฒนาตลาดในส่วนนี้ให้ก้าวหน้ากว่าในปัจจุบันก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากยังไม่มีการขยายตัวของตลาดตามเป้าหมาย

ปัญหาด้านมาตรการภาษี เกิดจากการที่รัฐบาลต้องการปกป้องเกษตรกรผู้ผลิตน้ำนมดิบมิให้ได้รับผลกระทบจากพันธกรณีอัตราภาษีศุลกากรและการค้า(GATT) ที่ประเทศสมาชิกต้องลดการกีดกันทางการค้าที่มิใช่ภาษี ด้วยการกำหนดว่าผู้นำเข้าหางนมผงต้องรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรในอัตราส่วน 20 ต่อ 1 คือ น้ำนมดิบ 20 ส่วนต่อหางนมผง 1 ส่วน นอกจากนี้อุตสาหกรรมนมข้นหวานยังต้องเสียภาษีการค้าร้อยละ 3 ภาษีเทศบาลร้อยละ 10 ของภาษีการค้า การเก็บภาษีอากรวัตถุดิบนำเข้า ได้แก่ น้ำนมดิบในอัตราร้อยละ 40 หางนมผงและไขมันเนยในอัตราร้อยละ 5 อีกด้วย ทำให้เกิดความยุ่งยากในขั้นตอนการเสียภาษีและเกิดภาษีซ้ำซ้อน

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดต่างประเทศ

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านราคาส่งออก สาเหตุที่ราคาส่งออกมีราคาสูงมี 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาเหตุใหญ่ คือ ต้นทุนการผลิต และมาตรการต่าง ๆ และการจัดเก็บภาษี การแก้ไขปัญหาทางด้านต้นทุนการผลิตนั้นเหมือนกับแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตในส่วนของต้นทุนการผลิต และในด้านมาตรการต่าง ๆ นั้นรัฐบาลควรคำนึงถึงผู้ผลิตในเรื่องของอัตราส่วนที่กำหนดเพราะเป็นปริมาณที่มากสำหรับผู้ผลิต และคุณภาพของน้ำนมดิบยังไม่ได้มาตรฐานเพียงพอ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบในเรื่องของคุณภาพนมข้นหวานได้ ประกอบกับราคาน้ำนมดิบมีราคาแพงทำให้ผู้ผลิตต้องตกในภาวะจำยอมในเรื่องของต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นมา ดังนั้น นอกจากการลดอัตราส่วนแล้ว รัฐบาลน่าจะช่วยในเรื่องการควบคุมราคาน้ำนมดิบให้อยู่ในระดับราคาที่ผู้ผลิตสามารถยอมรับได้ เช่นเดียวกับการที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของน้ำตาลทราย

<u>แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์</u> การประชาสัมพันธ์เป็นการส่งเสริมการตลาดอย่างหนึ่ง โดยมีการจัดนิทรรศการแสดงผลิตภัณฑ์นมโดยตรง และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ให้สถานทูตไทยในแต่ละประเทศ สายการบินไทยและกรมการค้าต่างประเทศช่วยเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก และควรมีการติดตามผลการประชาสัมพันธ์ว่าได้รับความสนใจเพียงใด และมีการขยายตัวของตลาดหรือไม่

<u>แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการกระจายตลาดส่งออก</u> ต้องมีการศึกษาตลาดที่เป็นประเทศคู่ค้าว่ามีระบบตลาดแบบใด เพื่อไม่ให้เป็นฝ่ายเสียเปรียบตลาดผู้นำเข้ามากนัก พร้อมกับรักษาตลาดคู่ค้าไว้ ส่วนประเทศที่เป็นตลาดจรหรือประเทศที่คาดว่าเป็นผู้นำเข้านมข้นหวาน ไทยควรเตรียมตัวศึกษาตลาดและวิจัย โดยเฉพาะตลาดในทวีปยุโรปเพราะราคาผลิตภัณฑ์นมในทวีปนี้มีราคาแพงขึ้น ดังนั้น จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะทำการขยายตลาดส่งออกได้ และควรจัดการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลิตภัณฑ์นมข้นหวานให้เป็นที่รู้จัก ซึ่งมีส่วนช่วยในการกระจายสินค้าได้ด้วย

<u>แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านมาตรการภาษี</u> การที่รัฐบาลออกมาตรการในการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศโดยการกำหนดอัตราส่วนน้ำนมดิบ 20 ส่วนต่อหางนมผง 1 ส่วน เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทำให้ผู้ผลิตต้องรับภาระเพิ่มขึ้น ดังนั้น รัฐบาลควรให้อุตสาหกรรมนมข้นหวานอยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราภาษีศูนย์สำหรับการนำเข้าวัตถุดิบเป็นการแก้ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระยะแรกที่ผู้ผลิตต้องรับภาระต้นทุนการผลิตที่เพิ่มจากน้ำนมดิบ จนกว่ารัฐบาลจะแก้ไขในเรื่องของวัตถุดิบต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ ควรลดขั้นตอนการเสียภาษีที่ทำให้ผู้ผลิตต้องเสียภาษีซ้ำซ้อน ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการส่งออก เช่น การเสียภาษีการค้า และภาษีเทศบาล และควรมีการพัฒนาการผลิตน้ำนมดิบภายในประเทศซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องออกมาตรการต่าง ๆ ควบคู่ไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการส่งออกนมข้นหวานไปจำหน่ายยังต่างประเทศนำเงินตราเข้ามาปีละจำนวนหลายร้อยล้านบาท เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไปทำให้มีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการผลิต เช่น มีการซื้อเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตจากต่างประเทศมาใช้ในการผลิตนมข้นหวาน อย่างไรก็ตาม ปริมาณนมข้นหวานก็ยังมีปริมาณการผลิตไม่สม่ำเสมอ เพราะต้องขึ้นกับปริมาณที่เหลือจากการจำหน่ายภายในประเทศ และยังไม่มีกำลังการผลิตเพื่อการส่งออกโดยตรง โดยกำลังการผลิตขึ้นกับตลาดนมข้นหวานในประเทศเป็นส่วนใหญ่ เพราะหากตลาดนมข้นหวานภายในประเทศมีการขยายตัวจะส่งผลให้มีการขยายกำลังการผลิตนมข้นหวาน แต่ถ้าตลาดนมข้นหวานภายในประเทศชะลอตัว ก็จะมีการชะลอกำลังการผลิตนมข้นหวาน ส่วนด้านการตลาดส่งออกนมข้นหวานของไทยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๘๐ อยู่ในทวีปเอเชีย ประเทศใกล้เคียง เช่น ลาว สิงคโปร์ เมียนมาร์ กัมพูชา ฮ่องกงและทวีปออสเตรเลีย เช่น นิวซีแลนด์ ในขณะที่ประเทศในทวีปเอเชียมีการขยายของตลาดนมข้นหวาน ตลาดนมข้นหวานในทวีปยุโรปกลับยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควร

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อที่จะทราบถึงชนิดของนมข้นหวานและปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออก สภาพการตลาดทั่วไปและภาวะการตลาดส่งออก รวมทั้งศักยภาพด้านการนำเข้าของประเทศคู่ค้า นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการส่งออก พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาสภาพการผลิตและสภาพการตลาดนมข้นหวานของไทย

จากการศึกษาปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกพบว่า ปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออกมีปริมาณไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากไม่มีกำลังการผลิตนมข้นหวานเพื่อการส่งออกโดยตรง และผู้ผลิตหันไปสนใจที่จะผลิตนมข้นจืดแทน เพราะมีการขยายตัวของตลาดมากกว่านมข้นหวาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และชนิดของนมข้นหวานที่มีจำหน่ายในตลาดสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ นมข้นหวานคืนรูปมีมันเนยร้อยละ 9 และนมข้นหวานคืนรูปแปลงไขมัน

การศึกษาสภาพการตลาดทำให้ทราบว่าตลาดนมข้นหวานส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย และมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น เช่น ลาว เมียนมาร์ สิงคโปร์ กัมพูชา ฮ่องกงและทวีปออสเตรเลีย คือ นิวซีแลนด์ ซึ่งศักยภาพในการนำเข้านมข้นหวานจากไทยในตลาดคู่ค้าหลักที่ยังคงรักษาระดับการนำเข้า คือ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการนำเข้ามากนัก คือ ฮ่องกง ตลาดที่แนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น คือ ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา และนิวซีแลนด์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา เพราะเริ่มมีการเปิดประเทศและมีการติดต่อการค้า ทำให้ภาวะเศรษฐกิจมีการขยายตัว ประชากรมีรายได้ต่อบุคคลเพิ่มขึ้น มีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น ตลาดที่มีแนวโน้มลดลง คือ สิงคโปร์ แต่ปริมาณที่ลดลงไม่มากนักและมีโอกาสที่จะเพิ่มขึ้น หากมีการส่งเสริมการตลาดให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ตลาดที่มีแนวโน้มการนำเข้าเพิ่มขึ้น มีปัญหาในเรื่องของสงคราม ซึ่งหากมีภาวะสงครามกลางเมืองเกิดขึ้น ก็อาจทำให้ปริมาณการนำเข้าลดลงได้ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ไทยไม่สามารถแก้ไขหรือป้องกันได้ เช่น เมียนมาร์ กัมพูชา เป็นต้น และทางด้านตลาดยุโรปนั้นแม้ว่าภายในประเทศจะมีการผลิตอยู่แล้ว แต่ว่าหากไทยมีการประชาสัมพันธ์และมีการส่งออกในราคาที่ถูกกว่าก็อาจจะเข้าสู่ตลาดและขยายตลาดได้มากขึ้นกว่านี้แล้ว อาจพัฒนาเป็นตลาดประจำต่อไปได้ในอนาคต

ส่วนปัญหาและอุปสรรคเริ่มตั้งแต่ปัญหาในด้านการผลิตที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสภาพการผลิตนมข้นหวานนั้นขาดการวางแผนล่วงหน้าในการขยายกำลังการผลิต ทำให้เกิดปัญหาปริมาณการผลิตเพื่อการส่งออก และปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่เกิดจากราคาวัตถุดิบมีราคาสูง และปัญหาด้านการตลาดภายในประเทศนั้นเกิดจากมีสินค้าทดแทน แนวโน้มราคานมข้นหวานบรรจุกระป๋องเพิ่มขึ้น ทางด้านตลาดต่างประเทศมีปัญหาในเรื่องของราคานมข้นหวานส่งออกที่สูงขึ้น ด้านการประชาสัมพันธ์ขาดความต่อเนื่อง การกระจายตลาดส่งออกไม่ทั่วถึง และมาตรการต่าง ๆ ที่ภาครัฐกำหนดขึ้นมาเพื่อปกป้องเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ผลิตน้ำนมดิบ รวมทั้งระบบภาษีที่ใช้กับการนำเข้าวัตถุดิบและส่งออกนมข้นหวาน

ข้อเสนอแนะ

ด้วยเหตุที่นมข้นหวานเป็นผลิตภัณฑ์นมที่มีการส่งออกมากที่สุด จึงควรได้รับความเอาใจใส่จากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมการส่งออก ให้ปริมาณและมูลค่ามากขึ้น ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะส่งผลในการนำรายได้เข้าประเทศปีละหลายร้อยล้านบาท และแม้ว่าการส่งออกนมข้นหวานจะมีปัญหาต่าง ๆ ในการส่งออก แต่ว่าก็ได้รับการแก้ไขซึ่งการแก้ไขที่เกิดขึ้นเป็นการแก้ปลายเหตุเป็นส่วนใหญ่ เช่น มาตรการภาษีต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุก็มีการเริ่มต้นเหมือนกัน แต่ว่ายังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร นั่นก็คือ ปัญหาในเรื่องของวัตถุดิบที่เป็นปัญหาใหญ่สำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นมที่ทางรัฐบาลได้จัดตั้งโครงการพัฒนาโคนมแบบครบวงจร จึงมีข้อเสนอแนะในเรื่องนี้ ดังนี้

1. เนื่องจากโคนมที่จะจัดซื้อจากต่างประเทศมีราคาแพง การซื้อแต่ละครั้งต้องกู้เงินจากสหกรณ์หรือสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งเกษตรกรบางรายไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน ดังนั้น ภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือในด้านการให้สินเชื่อแก่เกษตรกร และควรมีการผลิตโคนมโดยการผสมเทียม เพื่อให้มีจำนวนโคนมมากพอที่จัดจำหน่ายแก่เกษตรกรในราคาไม่แพงเกินไปสำหรับเกษตรกร

2. มีการประกันภัยโคนมโดยเฉพาะโคนมที่เป็นแม่พันธุ์เพราะเป็นสิ่งที่มีราคาแพง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุน ควรจะให้บริษัทประกันภัยเข้าร่วมโครงการพัฒนาโคนมแบบครบวงจร

3. คุณภาพน้ำนมดิบที่ผลิตได้นั้นยังไม่ตรงตามที่โรงงานแปรรูปต้องการ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องมีการกำหนดคุณภาพและมาตรฐานของน้ำนมดิบให้ชัดเจน และควรให้ความช่วยเหลือแนะนำทางด้านวิชาการผลิต การรักษาคุณภาพน้ำนมดิบแก่เกษตรกรให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพน้ำนมดิบใกล้เคียงกัน

4. ควรจัดตั้งศูนย์รับน้ำนมดิบในแหล่งที่เกษตรกรหนาแน่น แต่อยู่ห่างไกลจากศูนย์รับน้ำนมดิบที่มีอยู่ เพื่อสะดวกในการรวบรวมน้ำนมดิบที่จะนำไปส่งยังโรงงานแปรรูป

5. มีการกำหนดราคามาตรฐานรวมทั้งอัตราค่าตอบแทนของน้ำนมดิบ ในการที่เกษตรกรผลิตได้สูงหรือต่ำกว่าคุณภาพของน้ำนมดิบมาตรฐาน เพื่อให้ยุติธรรมต่อเกษตรกรและโรงงานแปรรูป

6. จำนวนครั้งของการขนส่งน้ำนมดิบไปยังโรงงานแปรรูปควรจัดสรรให้เหมาะสม เพราะหากมีการรวบรวมน้ำนมดิบได้ในปริมาณมาก แต่มีการขนส่งน้อยครั้งก็จะทำให้ปริมาณน้ำนมดิบคงเหลือเป็นการเพิ่มต้นทุนการเก็บรักษาโดยสิ้นเปลือง และอาจทำให้น้ำนมดิบเสื่อมคุณภาพได้หากมีการเก็บรักษาไม่ดีพอ ราคาน้ำนมดิบก็จะลดลง

7. ควรจัดการแหล่งเงินทุนให้เกษตรกรกู้ยืมในการซื้ออาหารและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเลี้ยงโค เพื่อให้ได้ปริมาณน้ำนมดิบมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะในการส่งออกนมข้นหวานเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรรวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งออกของประเทศคู่ค้าของไทย รวมทั้งรสนิยม ทัศนคติในการบริโภคนมข้นหวานของผู้บริโภคแต่ละประเทศ เพื่อจะได้กำหนดแผนการส่งเสริมการส่งออกของการบุกเบิกตลาดได้ถูกต้อง

2. หน่วยงานรัฐบาล สำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ สถานเอกอัครราชฑูตไทยในต่างประเทศ ควรร่วมมือกันดำเนินกลยุทธ์ส่งเสริมขยายตลาดนมข้นหวานในต่างประเทศ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผลทุกครั้งที่ทำการส่งเสริมการขาย และควรติดตามผลข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่อตลาดคู่ค้า เพื่อเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตลาดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

3. ควรมีการกระจายตลาดส่งออกนมข้นหวานให้มากกว่าในปัจจุบัน ซึ่งมีตลาดส่งออกอยู่ในทวีปเอเชียเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ความสำคัญกับตลาดรายย่อยที่อาจมีการพัฒนาตลาดขึ้นเป็นตลาดรายใหญ่ได้ เช่น เวียดนาม เพราะมีการเปิดประเทศติดต่อการค้ากับต่างประเทศแล้ว และไทยก็เป็นประเทศใกล้เคียง ทำให้มีโอกาสทางการตลาดมากกว่าประเทศที่อยู่ไกล และเวียดนามมีภาวะเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ประชากรของเวียดนามมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่าประชากรของเวียดนามมีอำนาจซื้อมากกว่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ . 2535 . รายงานการสัมนาเป้าหมายการส่งออก การนำเข้า และดุลการค้าปี 2536 เรื่อง การค้ารหว่างประเทศไทยกับอินโดจีน 27-29 พฤศจิกายน 2535 . ชลบุรี : (ไม่ระบุสถานที่พิมพ์) .

จิราภรณ์ รังสฤษฎ์กุล . 2529 . การเคลื่อนไหวและการส่งออกนมข้นหวานปี 2529 และประมาณการปี 2530 . กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

นิรนาม . 2528 . อุตสาหกรรมอาหาร แป้ง นมและผลิตภัณฑ์นม เนื้อและผลิตภัณฑ์เนื้อ . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2529 . ภาวะการผลิตและการส่งออกนมข้นหวานปี 2529 และประมาณการปี 2530 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

_____ . 2530 . สถานการณ์นมข้นหวานปี 2525-2529 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

_____ . 2531 . การผลิต การค้านมข้นหวานปี 2530 และคาดคะเนปี 2531 . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2532 . การผลิตและการตลาดนมและผลิตภัณฑ์นม . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2532 . ปี 2532 และแนวโน้มปี 2533 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

_____ . 2533 . ปี 2533 และแนวโน้มปี 2534 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิรนาม . 2534 . ปี 2534 และแนวโน้มปี 2535 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

_____ . 2535 . ปี 2535 และแนวโน้มปี 2536 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

_____ . 2535 . ตลาดนมในต่างประเทศ . กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2536 . "ผลิตภัณฑ์นม: ปัญหารุมล้อมที่รอการแก้ไข" . ทิศทางอุตสาหกรรม . 2(กรกฎาคม 2536) : น. 8 .

_____ . 2537 . ปี 2536 และแนวโน้มปี 2537 . กระทรวงอุตสาหกรรม .

_____ . 2537 . มูลค่าการนำเข้าและส่งออกนมข้นหวาน . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2537 . นมข้นหวานบรรจุกระป๋อง . ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) .

_____ . 2538 . ข้อมูลเศรษฐกิจและการค้าของลาว . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2538 . ข้อมูลเศรษฐกิจและการค้าของพม่า . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

_____ . 2538 . ข้อมูลเศรษฐกิจและการค้าของกัมพูชา . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

ศักดิ์ชัย ปัญจนวพร . 2536 . แนวโน้มธุรกิจ . กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม . 2516 . กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำนมข้นหวาน . กระทรวงอุตสาหกรรม .

องค์การอาหารและยา . 2536 . กำหนดนมโคเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ และกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานและวิธีการผลิต . กระทรวงสาธารณสุข .

FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS WORLD ORGANIZATION . 1927 . MILK AND MILK PRODUCTS INTERNATIONAL STANDARD . WORLD HEALTH ORGANIZATION .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

STANDARD FOR SWEETENED CONDENSED MILK AND SKIMMED SWEETENED CONDENSED MILK

1. DEFINITION

1.1 Sweetened condensed milk is a product obtained by the partial removal of water only from milk, with the addition of sugars.

1.2 Skimmed sweetened condensed milk is a product obtained by the partial removal of water only from skimmed milk with the addition of sugars.

2. ESSENTIAL COMPOSITION AND QUALITY FACTURES

2.1 Sweetened condensed milk

2.1.1 Minimum milkfat content: 8.0% m/m

2.1.2 Minimum milk solids content: 28.0% m/m

2.2 Skimmed sweetened condensed milk

Minimum milk solids content: 24.0% m/m

3. FOOD ADDITIVES

Stabilizers	Maximum level
Sodium, potassium and calcium salts of:	
hydrochloric acid	2000 mg/kg singly
citric acid	3000 mg/kg in

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

carbonic acid	combination
orthophosphoric acid	expressed as an-
polyphosphoric acid	hydrous substances

4. LABELLING

In addition to the sections 1,2 and 4 of the General Standard for the Labelling of Prepackaged Foods (Ref. No. CAC/RS1-1969), the following specific provision apply:

4.1 The Name of the Food

4.1.1 The name of the product shall be (a) "Sweetened Condensed milk" or "Sweetened condensed whole milk" or "Sweetened full cream condensed milk", or (b) "Skimmed sweetened condensed milk" or Sweetened condensed skimmed milk", as appropriate.

4.1.2 Where milk other than cow's milk is used for the manufacture of the product or any part thereof, a word or words denoting the animal or animals from which the milk has been derived should be inserted immediately before or after the designation of the product except that no such insertion need be made if the consumer would not be misled by its omission.

4.1.3 When one or several sugars are used the name of each sugar shall be declared on the label (e.g. "with sucrose", with "dextrone", "with sucrose and dextrose").

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 Net Contents

The net contents shall be declared by weight in eigther the metric ("System International" units) or avoirdupois or both systems of measurement, as required by the country in which the product is sold.

4.3 Name and Address

The name and address of the manufacturer, packer, distributor, importer, exporter or vendor, shall be declared.

4.4 Country of Origin (Manufacture)

The country of manufacture of the food shall be declared except that foods sold within the country of manufacture need not declare the country of manufacture.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ฉบับที่ ๑๔๕ (พ.ศ. ๒๕๓๖)
เรื่อง กำหนดนมโคเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ และกำหนดคุณภาพ
หรือมาตรฐานและวิธีการผลิต (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควร แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่อง กำหนดนมโคเป็นอาหารควบคุมเฉพาะและกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน และวิธีการผลิต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ(๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เรื่องกำหนดนมโค เป็นอาหารควบคุมเฉพาะและกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน และวิธีการผลิต ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๑๒ นมข้น ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

(๑) มีกลิ่นตามลักษณะเฉพาะของนมชนิดนั้น

(๒) ต้องเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่เป็นก้อน

(๓) มีธาตุน้ำนมไม่รวมมันเนยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๓.๕ ของน้ำหนัก และมีมันเนยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗.๕ ของน้ำหนัก สำหรับนมข้นไม่หวาน

(๔) มีธาตุน้ำนมไม่รวมมันเนยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนัก และมันเนยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘ ของน้ำหนัก สำหรับนมข้นหวาน

(๕) มีธาตุน้ำนมทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนัก สำหรับนมข้นขาดมันเนยไม่หวาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(๖) มีธาตุน้ำนมทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๔ ของน้ำหนัก สำหรับนมข้นหวานขาดมันเนย

(๗) ตรวจไม่พบบักเตรีในนมข้นไม่หวานและนมข้นหวานขาดมันเนยไม่หวาน ๐.๑ กรัม

(๘) มีบักเตรีไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ในนมข้นหวานและนมข้นขาดมันเนยหวาน ๑ กรัม

(๙) ตรวจไม่พบบักเตรี จำพวกโคลิฟอร์ม ในนมข้นหวานและนมข้นขาดมันเนยหวาน ๐.๑ กรัม

(๑๐) มียีสต์และเชื้อรารวมกันไม่เกิน ๑๐ ในนมข้นหวานและนมข้นขาดมันเนยหวาน ๑ กรัม

(๑๑) ไม่มีวัตถุกันเสีย

(๑๒) ไม่มีเชื้อจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

(๑๓) ไม่มีสารพิษจากเชื้อจุลินทรีย์ในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๑๔) มีวิตามินเอในปริมาณไม่น้อยกว่า ๓๓๐ ไมโครกรัมเรตินอล ต่อนมข้นหวาน ๑๐๐ กรัม"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับวันที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เรื่อง กำหนดนมโคเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ และกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานและวิธีการผลิต ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๑๔ นมแปลงไขมัน ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานดังต่อไปนี้

(๑) มีธาตุน้ำนมไม่รวมไขมันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘.๕ ของน้ำหนัก และมีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๒ ของน้ำหนัก สำหรับนมแปลงไขมันธรรมดา ถ้าเป็นนมแปลงไขมันธรรมดาที่ผ่านกรรมวิธีพาสเจอร์ไรส์ นมแปลงไขมันธรรมดาที่ผ่านกรรมวิธีสเตอริไลส์ หรือนมแปลงไขมันที่ผ่านกรรมวิธียู เอช ที ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ(๗)ของข้อ ๙

(๒) มีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๖ ของน้ำหนัก และมีคุณภาพหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานเช่นเดียวกับนมผงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ(๘) ของข้อ ๑๑ สำหรับนมผงแปลงไขมัน

(๓) มีธาตุน้ำนมไม่รวมไขมันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๓.๕ ของน้ำหนัก และมีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖ ของน้ำหนัก และต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานเช่นเดียวกับคุณภาพหรือมาตรฐานของนมข้นตาม (๑) (๒) (๗) (๑๑) (๑๒) และ(๑๓) ของข้อ ๑๒ สำหรับนมข้นแปลงไขมันไม่หวาน

(๔) มีธาตุน้ำนมไม่รวมไขมันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของน้ำหนัก และมีไขมันทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ของน้ำหนัก และต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐานเช่นเดียวกับคุณภาพหรือมาตรฐานของนมข้นตาม (๑) (๒) (๘) (๗) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔) ของข้อ ๑๒ สำหรับนมข้นแปลงไม่หวาน"

ข้อ ๓ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๗ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เรื่อง กำหนดนมโค เป็นอาหารควบคุมเฉพาะและกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานและวิธีการผลิต ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒

"ข้อ ๑๗ การแสดงฉลากของนมโคให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเรื่องฉลาก

นมข้นขาดมันเนยไม่หวาน นมข้นขาดมันเนยคืนรูป นมแปลงไขมันธรรมดา นมผงแปลงไขมัน นมข้นแปลงไขมันไม่หวาน นมผงพร่องมันเนย และนมผงขาดมันเนย ต้องแสดงข้อความ "อย่าใช้เลี้ยงทารก" ด้วยตัวอักษรเส้นทึบสีแดง ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๕ มิลลิเมตร ในกรอบสี่เหลี่ยมพื้นขาว สีของกรอบตัดกับสีพื้นของฉลาก

นมข้นหวาน นมข้นคืนรูปหวาน นมข้นขาดมันเนยหวาน นมข้นขาดมันเนยคืนรูปหวาน และนมข้นแปลงไขมันหวาน ต้องแสดงข้อความ "อย่าใช้เลี้ยงทารกอายุต่ำกว่า ๑ ปี" ด้วยตัวอักษรเส้นทึบสีแดงขนาดความสูงไม่น้อยกว่า ๕ มิลลิเมตร ในกรอบสี่เหลี่ยมพื้นขาวสีของกรอบตัดกับสีของพื้นฉลาก"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ ๔ ให้ผู้ที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) เรื่อง กำหนดนมโคเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ และกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานและวิธีการผลิตลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนมข้นหวาน นมข้นคืนรูปหวาน นมข้นขาดมันเนยหวาน นมข้นขาดมันเนยคืนรูปหวาน และนมข้นแปลงไขมันหวาน และนมข้นแปลงไขมันหวาน อยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับมายื่นขอแก้ไขรายการให้มีรายละเอียดถูกต้องตามประกาศฉบับนี้ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับและเมื่อยื่นคำขอดังกล่าวแล้วให้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับอาหารหรือฉลากเดิมคงใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะได้รับอนุญาตหรือจนกว่าผู้อนุญาตจะแจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต

ในการอนุญาตให้ใช้ฉลากใหม่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าฉลากเดิมที่ได้จัดทำไว้ใช่ก่อนวันที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ใช้บังคับยังเหลืออยู่ และไม่ถูกต้องตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ผู้อนุญาตให้ใช้ฉลากเดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะหมดก็ได้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๖

อาทิตย์ อุไรรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑

เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำนมข้นหวาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำนมข้นหวานมาตรฐานเลขที่ มอก. ๔๘-๒๕๑๖ ไว้ ดังรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๖

พลเอก กฤษณ์ สีวะรา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
น้ำนมข้นหวาน

1. ขอบข่าย

1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการภาชนะบรรจุและการทำเครื่องหมาย การชักตัวอย่างและวิธีวิเคราะห์ของน้ำนมข้นหวาน(sweetened condensed whole milk) น้ำนมข้นขาดมันเนยหวาน(sweetened condensed skimmed milk) น้ำนมข้นหวานคืนรูป(recombined sweetened condensed whole milk) และน้ำนมข้นขาดมันเนยหวานคืนรูป(recombined sweetened condensed skimmed milk)

2. บทนิยาม

ในมาตรฐานอุตสาหกรรมนี้

2.1 น้ำนมข้นหวาน หมายถึง น้ำนมโคที่ระเหยเอาน้ำบางส่วนออก และทำให้หวานโดยเติมน้ำตาล

2.2 น้ำนมข้นขาดมันเนยหวาน หมายถึง น้ำนมโคขาดมันเนยที่ระเหยเอาน้ำบางส่วนออก และทำให้หวานโดยเติมน้ำตาล

2.3 น้ำนมข้นหวานคืนรูป หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำส่วนประกอบตามธรรมชาติของน้ำนมโคมาผสมกันใหม่ให้มีลักษณะเช่นเดียวกับน้ำนมข้นหวาน

2.4 น้ำนมข้นขาดมันเนยหวานคืนรูป หมายถึง ผลิตภัณฑ์เช่นเดียวกับน้ำนมข้นหวานคืนรูป แต่ขาดมันเนย

3. คุณลักษณะที่ต้องการ

3.1 น้ำนมโคและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำนมโค นมที่ใช้เป็นวัตถุดิบต้องอยู่ในสภาพปกติ สะอาด ปราศจากน้ำนมถั่วเหลือง(colostrum) ยากันบูด และสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 น้ำนมข้นหวาน และน้ำนมคืนรูป ต้องมีสีครีม รวมเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่เป็นก้อน มีความหนืดพอที่จะเทได้ในอุณหภูมิห้องปราศจากกลิ่นหืน(rancid) สิ่งแปลกปลอมและวัตถุกันเสีย และต้องมีคุณลักษณะอื่น ๆ ดังตาราง

ตารางที่ 14 คุณลักษณะที่ต้องการของน้ำนมข้นหวานและน้ำนมข้นหวานคืนรูป

รายการ	คุณลักษณะ	เกณฑ์คุณภาพที่ต้องการ
1	มันเนย(butter fat)ร้อยละของน้ำหนัก	ไม่น้อยกว่า 8
2	น้ำตาล(sucrose)ร้อยละของน้ำหนัก	42 ถึง 46
3	ของแข็งของน้ำนมธรรมดาไม่นับรวมมันเนย (milk solids not fat)ร้อยละของน้ำหนัก	ไม่น้อยกว่า 20
4	บักเตรี-โคโลนี ใน 1 กรัม	ไม่น้อยกว่า 10,000
5	บักเตรีจำพวกโคลิฟอร์ม(coliform)-โคโลนี ใน 0.1 กรัม	ต้องไม่พบ
6	ยีสต์(yeast) และรา(mold) โคโลนี ใน 1 กรัม	น้อยกว่า 10

3.3 น้ำนมข้นขาดมันเนยหวาน และน้ำนมข้นขาดมันเนยหวานคืนรูปต้องมีสีครีมหรือครีมอมเหลืองรวมเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่เป็นก้อน มีความหนืดพอที่จะเทได้ในอุณหภูมิห้อง ปราศจากกลิ่นหืน สิ่งแปลกปลอม และวัตถุกันเสีย และต้องมีคุณลักษณะอื่น ๆ ดังตาราง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 คุณลักษณะที่ต้องการของน้ำนมข้นขาดมันเนยหวานและน้ำนมข้นขาดมันเนยหวานคืนรูป

รายการ	คุณลักษณะ	เกณฑ์คุณภาพที่ต้องการ
1	ธาตุน้ำนมทั้งหมด(total milk solids) ร้อยละของน้ำหนัก	ไม่น้อยกว่า 24
2	น้ำตาล(sucrose)ร้อยละของน้ำหนัก	42 ถึง 46
3	บักเตรี-โคโลนี ใน 1 กรัม	ไม่เกิน 10,000
4	บักเตรีจำพวกโคลิฟอร์ม-โคโลนี ใน 0.1 กรัม	ต้องไม่พบ
5	ยีสต์ และรา โคโลนี ใน 1 กรัม	น้อยกว่า 10

3.4 ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องเติมสารเจือปน(food additives)) เพื่อรักษาคุณภาพของน้ำนมข้นหวานต้องไม่ขัดต่อประกาศกระทรวงสาธารณสุขออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. 2507 ว่าด้วยเรื่องกำหนดคุณภาพมาตรฐาน และการแสดงฉลากของน้ำนมโค และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำนมโค

4. ภาชนะบรรจุและการทำเครื่องหมาย

4.1 ภาชนะที่ใช้บรรจุต้องสะอาดและทนต่อการกัดกร่อนของน้ำนมข้นหวาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมภาชนะทำด้วยแผ่นเหล็กเคลือบดีบุก สำหรับบรรจุอาหารกระป๋องกลม

4.2 การทำเครื่องหมายในฉลากหรือที่ภาชนะบรรจุ

4.2.1 ต้องมีข้อความตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำนมโค ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาหารฉบับปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และอย่างน้อยจะต้องมีข้อความภาษาไทยอ่านได้ชัดเจนดังต่อไปนี้

(1) ชื่อและชนิดของผลิตภัณฑ์

(2) ชื่อและตำบลที่ตั้งของสถานที่ทำ

(3) น้ำหนักสุทธิหรือปริมาตรสุทธิ

(4) รหัสหรือ วัน เดือน ปี ที่ทำ

(5) ถ้าเติมสารเจือปนให้ระบุชนิดหรือปริมาณที่ใช้

4.2.2 ถ้ามีข้อความเป็นภาษาต่างประเทศรวมอยู่ด้วย ความหมายจะต้องไม่ขัดกับข้อความภาษาไทย

4.2.3 ต้องไม่มีข้อความโอ้อวดเกินควร อันอาจจะทำให้ประชาชนหลงเข้าใจผิดในคุณภาพของน้ำนมข้นหวานนั้น และจะต้องไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติควบคุมอาหารของกระทรวงสาธารณสุขฉบับปัจจุบัน

4.2.4 ฉลากต้องติดแน่นอยู่กับภาชนะบรรจุ ในที่ที่มองเห็นได้ง่าย

4.3 ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานนี้ จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้